

Ormoške novice

*Če vsi bi grmi zacveteli in vsi cvetovi zadehteli,
vse vodice zašumljale in vse zvezdice zasijale,
da z njimi obdarujem njo,
ki vse ji, vse dolgujem – bi premalo mogel dati tebi,
moja zlata mati!*

Vse lepo ob materinskem dnevu!

VPIS OTROK NOVINCEV V VIZ VRTEC ORMOŽ

Spoštovani,
VIZ Vrtec Ormož z enoto Velika Nedelja vabi k vpisu otrok novincev (otroci, ki vrtca še ne obiskujejo) za šolsko leto 2021/2022. Vpisi bodo potekali v naslednjih dneh in na naslednjih lokacijah:

Dan	enota vrtca	ura
PONEDELJEK, 29. 3. 2021	VRTEC ORMOŽ večnamenski prostor	8.00 - 16.30
TOREK, 30. 3. 2021	VRTEC VELIKA NEDELJA večnamenski prostor	8.00 - 16.30
SREDA, 31. 3. 2021	VRTEC ORMOŽ večnamenski prostor	8.00 - 12.00
ČETRTEK, 1. 4. 2021	VRTEC ORMOŽ večnamenski prostor	8.00 - 12.00

OTROKA LAHKO VPIŠETE TUDI NA DALJAVO - izpolnjeno vpisno polo, ki jo najdete na spletni strani vrtca, pošljite na e-naslov natasia.korotaj@guest.arnes.si.

V vrtec sprejemamo otroke z dopolnjenimi 11 meseci starosti do vstopa v šolo. Vpis opravite tudi starši otrok, ki bi vrtec pričeli obiskovati med šolskim letom 2021/2022, ker bomo otroke med letom lahko vpisovali le v primeru prostih mest. Pri vpisu potrebujete EMŠO otroka ter EMŠO staršev.

Za več informacij lahko pokličete na tel.: 02 741 14 16 (tajništvo) ali 02 741 06 02 (svetovalna služba).

VABLJENI! Uprava VIZ Vrtca Ormož

RAZPIS ZA VPIS OTROK V VRTEC PODGORCI PRI OŠ VELIKA NEDELJA ZA ŠOLSKO LETO 2021/2022

Osnovna šola Velika Nedelja vabi k vpisu starše predšolskih otrok, ki želijo vključiti svoje otroke v VIZ enoto Podgorci za šolsko leto 2021/22.

VPIS BO POTEKAL 6. IN 8. APRILA 2021:

- V TOREK, 6. APRILA, OD 8.00 DO 16.00 (V VRTECU PODGORCI),
- V ČETRTEK, 8. APRILA, OD 8.00 DO 16.00 (V VRTECU PODGORCI).

Vlogo za vpis lahko oddate vsi starši, ki nameravate vključiti otroka v vrtec tekom šolskega leta 2021/2022 ne glede na to, kdaj bo otrok dejansko vstopil v vrtec. Vrtec bo izvajal program za otroke v starosti od dopolnjenih 11 mesecev (v kolikor ne uveljavljate več pravice do starševskega dopusta) do vstopa v šolo. Če bo v vrtec vpisanih več otrok, kot je prostih mest, bo o sprejemu le-teh odločala komisija.

O sprejemu otroka v vrtec boste pisno obveščeni.
Stanislav Bezjak, ravnatelj

RAZPIS ZA VPIS OTROK V VRTEC IVANJKOVCI ZA ŠOLSKO LETO 2021/2022

Osnovna šola IVANJKOVCI vabi k vpisu staršev predšolskih otrok, ki želijo vključiti svoje otroke v VIZ enoto Ivanjkovci za šolsko leto 2021/2022.

VPIS BO POTEKAL OD 6. DO 8. APRILA 2021

V ČASU OD 9.00 DO 16.00 V PROSTORIH VRTECA IVANJKOVCI (stari del).

Vlogo za vpis lahko oddate vsi starši, ki nameravate vključiti otroka v vrtec tekom šolskega leta 2021/2022, ne glede na to, kdaj bo otrok dejansko vstopil v vrtec. Vrtec bo izvajal program za otroke v starosti od dopolnjenih 11 mesecev do vstopa v šolo.

Starši najdete vlogo za vpis na spletni strani OŠ IVANJKOVCI, pri vodji enote vrtca Ivanjkovci in v pisarni svetovalne službe. Vljudno vas prosimo, da s seboj k vpisu prinesete EMŠO obeh staršev in otroka ter davčne številke.

O sprejemu otroka v vrtec boste pisno obveščeni.

Ravnateljica: **Nada Pignar**, prof.

RAZPIS ZA VPIS OTROK V VRTEC MIKLAVŽ PRI ORMOŽU Z ODDELKOM KOG ZA ŠOLSKO LETO 2021/2022

Osnovna šola Miklavž pri Ormožu vabi k vpisu starše/skrbnike predšolskih otrok, ki želijo vključiti svoje otroke v VIZ enoto Miklavž pri Ormožu z dislocirano enoto Kog za šolsko leto 2021/22.

VPIS BO POTEKAL: 30. - 31. 3. 2021

- TOREK, 30. MARCA, OD 10.00 DO 16.00 (V PISARNI SVETOVALNE DELAVKE NA ŠOLI),
- SREDA, 31. MARCA, OD 11.00 DO 16.00 (V PROSTORIH ŠOLE KOG).

Zaradi lažjega upoštevanja higienskih ukrepov starše/skrbnike vljudno prosimo, da se za svoj termin vpisa predhodno dogovorijo s svetovalno delavko (tel. št: 02 741 63 54 ali e-naslov: nadja.curk@guest.arnes.si). Izpolnjeno vlogo za vpis lahko oddajo tudi po navadni ali elektronski pošti (na zgoraj navedeni naslov). Vloga se nahaja na spletni strani šole. Vlogo za vpis lahko oddate vsi starši/skrbniki, ki nameravate vključiti otroka v vrtec tekom šolskega leta 2021/22, ne glede na to, kdaj bo otrok dejansko vstopil v vrtec. Vrtec bo izvajal program za otroke v starosti od dopolnjenih 11 mesecev do vstopa v šolo.

Vljudno vas prosimo, da s seboj k vpisu prinesete EMŠO in davčni številki obeh staršev ter EMŠO otroka.

O sprejemu otroka v vrtec boste pisno obveščeni.
Vlado Hebar, ravnatelj

Uvodnik

Lepo pozdravljene drage bralke in dragi bralci,

mesec marec, ki nam je v začetku postregel z obilico toplih sončnih žarkov, je že krepko prikorakal čez polovico. Kaj hitro bodo pred nami velikonočni prazniki. Kljub dogajanju okrog koronavirusa in vsega z njim povezanega, čas hiti v svojem tempu in se ne ustavlja. Ustavlja se bolj ali manj samo javno življenje in tudi dogodki, ki bi tako ali drugače zaznamovali našo občino, gredo na žalost mimo nas. Ampak kljub temu moramo biti pozitivni in imeti načrte za naprej in upati, da se kmalu povrne čas pred korono. Čas, ko smo brezskrbno obiskovali dogodke po naših vaseh, se podružili s sosedi in znanci, se malo nasmejali in poklepali. In ravno to nam sedaj vsem manjka.

Kljub okrnjenim dogodkom pa smo jih v novicah vseeno zbrali kar nekaj in tako so pred vami prve letošnje Ormoške novice. V njih smo zbrali povabila za vpise otrok v vrtce in nekaj uspešnih zgodb, ki so se klub šolanju na daljavo dogajale v šolah. Zelo so se potrudile devetošolke iz Ormoža, ki so predstavile zelo zanimiv projekt-idejno zasnovo Ormoške vinske pipe. Tudi vsa-koletno Antonovanje na Kogu in podelitev priznanj Ksavra Meška ob slovenskem kulturnem prazniku je bilo izpeljano, čeprav drugače - v virtualni obliki. Predstavlja pa se tudi Kulturno društvo Podgorci v knjigi Desetletja žetve naših besed. Vedno pa se kaj dogaja tudi na naši Tržnici Ormož, kamor ste lepo vabljeni.

Mesec marec pa je mesec praznikov. Za nami je že dan žena, pred nami pa še materinski dan. In ob tej priložnosti vsem ženam in materam želim vse lepo. Naj bo praznik vsak dan, naj se vam vsak dan zgodi kaj lepega.

Ob prihajajočih velikonočnih praznikih pa vam želim veliko lepih pisanih pirhov in sladkih potic. Praznujte jih z vašimi najozjimimi in jim posvetite svoj čas – le to šteje. Torej vesele velikonočne praznike vam želim, pred poletjem pa se spet oglasim.

Alenka Lah

odgovorna urednica

Kolofon

Uredniški odbor si pridržuje pravico spremembe naslovov, izbire in krajšanja člankov.

Izdajatelj: Občina Ormož, Ptujška c. 6, 2270 Ormož.

Odgovorna urednica: Alenka Lah.

Uredniški odbor: Tina Erhatič, Nino Miličič, Irma Murad, Barbara Podgorelec.

Lektoriranje: Marinka Vnuk.

Naklada: 4250 izvodov.

Tisk: Tiskarna Ekart, d. o. o., Spodnje Jablane 19, 2326 Cirkovce, <https://www.tiskarna-ekart.si/>

Glasilo Ormoške novice je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 1390. Glasilo prejemajo brezplačno vsa gospodinjstva v občini Ormož.

Obvestila uredniškega odbora

Naslednja številka bo izšla predvidoma junija 2021. Prispevke lahko pošiljate v digitalni obliki ali na e-mail: alenka.lah@ormoz.si, lahko pa jih osebno prinesete na sedež Občine Ormož. Za morebitne informacije smo vam na voljo na telefonski številki 02/741 53 18.

Glede na predviden izid naslednje številke vas prosimo, da pošljete prispevke najkasneje do 4.6.2021. Prispevki naj bodo podpisani in opremljeni s fotografijo dogodka. Vsi prispevki so pred objavo lektorirani.

Dosedanjim avtorjem prispevkov se zahvaljujemo za pomoč pri oblikovanju našega glasila in upamo na ponovno sodelovanje.

93 let čebelarja, avtomehanika in častnega krajana KS Ormož Jožefa Polajnika s Hardeka

Besedilo: **Karolina Putarek**

Foto: **Karolina Putarek**

Jožef Polajniko, dolgoletni čebelar, nekdanji obrtnik in častni krajan Krajevne skupnosti Ormož, je 25. februarja praznoval 93. rojstni dan. In ormoški čebelarji so bili tisti, ki verjamejo, da pa je tako visok jubilej najstarejšega čebelarja v Ormožu treba posebej obeležiti.

»Tri sorte ljudi poznamo,« je slavljenec ponosno dejal, »slabe, dobre in čebelarje!« Čebelarji so posebna sorta, predvsem pa zvesti prijatelji. In to se je izkazalo tudi ob Polajnkovem jubileju. Predsednik Čebelarskega društva Ormož Jože Brumen in čebelar Slavko Petek ter prijatelja Branko Ozmeč in Rudi Pevec so poskrbeli, da starosta ormoških čebelarjev rojstnega dneva ni praznoval samo en dan. Na sam rojstni dan je praznoval z družino, dva dni kasneje pa s prijatelji. »Nikamor ne grem in razen domačih, zaradi korone, redko pride kdo k meni, vsi pa hodijo z maskami,« je dejal slavljenec, ki se tako okužbe ne boji, sploh pa ker je tudi to malo slavlje potekalo bolj »od daleč«.

V glavnem: čebelarji so prinesli torto, prijatelj Branko Ozmeč se je izkazal z dobrotami iz svoje kuhinje, slavljenca pa je do solz spravilo posebno darilo – »obisk kokota«! Ta je namreč vse od piščančka do odraslega petelina živel s Polajnikom. Bila sta nerazdružljiva prijatelja, tudi jedla sta skupaj pri mizi ... Ampak »kokot« je seveda kmalu odrasel in potreboval primernejše okolje, zato so ga odnesli med kokoši k Petkovim na Hardeku.

Ampak za rojstni dan pa se pride k prijatelju! In ker Slavku Petku nič ni težko, si je »kokota« naložil pod pazduho in ga pripeljal na obisk k slavljenču. Tako je veselje bilo popolno in še en dokaz, da so čebelarji posebni ljudje ter dobri prijatelji.

Jože Polajniko, ki ga poznamo kot nekdanjega odličnega avtomehanika Volkswagnovih vozil, je izmed vsega najraje bil čebelar. S čebelami se je ukvarjal več kot 70 let, k razvoju čebelarstva v ormoški občini pa veliko prispeval. Od njega se je učilo veliko mlajših čebelarjev; svoje bogate izkušnje je namreč vedno rad delil z mlajšimi. Bil je čas, ko je imel tudi čez 90 panjev, Polajnkov med pa je bil znan daleč naokoli. Prav zaradi dolgoletnega vztrajanja s čebelami in svojega prispevka k razvoju čebelarstva, je leta 2017 bil imenovan za častnega krajana Krajevne skupnosti Ormož.

Albin Jožef Polajniko – Joško ali Joža, kot mu pravijo prijatelji, je klen Ormožan. Po osnovni šoli se je leta 1943 pri ormoškem podjetniku Kreutzu začel učiti za avtomehanika, šolanje pa dokončal po drugi svetovni vojni pri avtomehaniku Kolariču, kjer je bil zaposlen potem še 9 let, dokler se ni zaposlil v Kmetijskem kombinatu Jeruzalem Ormož, kjer je nekaj let bil tudi vodja avtomehanske delavnice. Bil je najstarejši med petimi otroci v družini. Tako je hitro moral poprijeti za delo in preživljati družino, potem ko jih je oče po vojni zapustil in se nikoli več javil, kaj šele, da bi pomagal preživljati družino. Tako se Joško spominja, da je pri Kreutzu delal tudi kot kinooperater in zaslužil 400 takratnih dinarjev, da je mama imela za kruh.

Ima dva mlajša brata in dve mlajši sestri: Vilija, ki živi v Škofji Loki, Valterja, ki živi v Ormožu ter Zdenko in Gustiko, ki živita v

Šibeniku. Nimajo stikov, pravi, včasih se sliši le z Vilijem. (Seveda Joško v žepu nosi mobilni telefon, tudi nova tehnologija mu namreč ni tuja).

Nekega dne, v mladih letih, pa se je k njim v hišo na Dobravski cesti, kot podnajemnica, priselila mlada Josipa (Pepca) s hčerko Ljubinko iz Ladanja na Hrvaškem. Josipa je bila odlična šivilja. »Ni bilo večje mojstrice daleč na naokoli,« z iskrico v očeh poudari Joško. Čeprav je (Josipa) Pepca bila 7 let starejša od njega, to ni bila ovira, da med njima ne bi vzplamtela ljubezen. Kmalu sta se poročila in hitro začutila, da si želita več. Odšla sta delat v Avstrijo. Pepca je šivala za najuglednejše družine, Joško se je v Avstriji zaposlil kot avtomehanik pri Volkswagnu. Zaslužek je bil veliko boljši kot doma, kljub temu pa si je Joško vedno želel oditi v Ameriko. To naj bi bil tudi vzrok, da nista imela svojih otrok. »Tam si takrat že v enem tednu lahko zaslužil za avto,« zatrjuje Joško in doda, da je pač usoda ubrala svoje poti.

Po nekaj letih dela v Avstriji sta si v Ormožu, na Hardeku, zgradila hišo in avtomehansko delavnico, ki je bila specializirana za Volkswagnova vozila. Takrat je Jožef Polajniko tudi slovel kot najboljši avtomehanik Volkswagnovih vozil daleč naokoli. Dela je imel zelo veliko, še dodaja, in še danes tako v njegovi garaži stoji še vedno vozen in brezhibno vzdrževan legendarni hrošč.

Od leta 2019 je vdovec. Danes zanj skrbi družina pastorko Ljubinke, še posebej pa vnuk Andrej (sin pastorko Ljubinke), s katerim si tudi delita hišo na Hardeku. Ljubinko je vedno smatral za lastno hčerko, njena družina pa je sedaj na stara leta v veliko pomoč tako Jošku, kot je bila tudi Pepci. Tudi okrog čebel so mu vedno pomagali. Nemalo noči so z njim cedili med in skrbeli za njegove ljubice čebele, poudari Joško. Tako je s svojimi že imel eno torto na sam rojstni dan, 25. februarja, drugo pa s prijatelji čebelarji dva dni kasneje ...

»Malo sem grato drveni,« je dejal, ko smo se poslavljali. »Nič več ne telovadim, odkar ni Pepce. Bom pa zaj opet začejmo trenirati. To več nikan ne vodi ...«.

Srečno Joško! Še na mnoga čila leta!

Bilo je obdobje prilagoditev, ukrepov in novih spoznanj

Besedilo: **Janja Jurkovič**

Obdobje epidemije je za vse, ki so kakorkoli povezani s Centrom starejših občanov Ormož, bilo posebno, drugačno, težko, a polno novih spoznanj.

Mnogokrat smo lahko prebrali, da so zaposleni v zdravstvu in socialni heroji tega časa in dejansko je bilo od njih zahtevano, da se ustrezno strokovno in osebno izkažejo na svojem področju. Vsekakor so zaposleni v našem domu heroji, saj je virus zelo spremenil njihov vsakdan. Ni bilo enostavno spremljati vseh sprememb, upoštevati vsakodnevno spreminjajočih se navodil in nesebično ter strokovno opravljati svoje poslanstvo. A nas je ves čas vodila misel na naše stanovalce, želeli smo jim nuditi vso oskrbo in nego ter oporo, da so zmogli premagati bolezen. Velika zahvala in pohvala vsem zaposlenim.

Seveda nam ne bi uspelo brez pomoči zaposlenih iz Zdravstvenega doma Ormož in Psihiatrične bolnišnice Ormož. Tudi vse tri občine, lastnice našega doma, so nam v tej situaciji mnogokrat

izkazale podporo. Pokazalo se je, da imamo veliko prijateljev, ki so v teh časih z lepo mislijo, drobnimi pozornostmi za stanovalce in zaposlene podpirali naše delo.

Zgodba ni bila vesela in lepa, pač pa kruta, boleča. Stanovalci so v tej zgodbi bili prikrajšani za obiske, bilo je potrebno veliko prilagajanj, odrekani, zanje je bilo to zelo težko obdobje. Z veliko potrpljenja in razumevanja so situacijo spremljali tudi svojci in skupaj z nami držali pesti, da se okužba čim prej zajezi, za kar smo jim zelo hvaležni.

Uspelo nam je in izstopamo modrejši, z mnogimi novimi spoznanji. Ugotovili smo, da skupaj zmoremo marsikaj, da je vsak člen naše zgodbe izjemnega pomena. Skupaj smo premagali bolezen in zdaj se veselimo vseh drobnih trenutkov, ki jih stanovalci preživijo s svojci. Uživamo v pomladnem soncu in si želimo ponovnega druženja z otroki iz okoliških šol, obiskov iz vrtcev, naših prostovoljcev in dodatnih aktivnosti, polnih smeha in veselja. Upamo na svobodno prihodnost in potrudili se bomo za lepo preživete dni naših stanovalcev Centra starejših občanov Ormož.

Zlata poroka zakoncev Meško iz Osluševcev

Besedilo: **Karolina Putarek**

Foto: **Karolina Putarek**

Kristina Meško, rojena Kokot (70), in Vladimir Meško (72) iz Osluševcev 35. sta 13. februarja praznovala zlato poroko - 50 let, odkar sta sklenila zakonsko zvezo. Gre za obletnico, ki si zasluži posebno pozornost, tudi nekaj prostora v občinskih novicah, so si rekle hčerke jubilarantov in poklicale ... »Korona nas je itak prikrajšala za slavje, kot si ga mama in očka zaslužita,« je rekla hčerka Natalija (Volmut), ki jo poznamo kot predsednico TD Podgorci in kot neumorno aktivistko v domačem kraju.

Pa smo se odpravili na sled dogodku, ki je v mesecu februarju zaznamoval sicer mirno življenje zakoncev Meško ter obudil nekaj spominov na njuno skupaj prehojeno pot. Kristina in Vladimir se poznata od rane mladosti, saj sta obiskovala isto šolo v Podgorcih. Kdo ve, če sta kot šolarja slutila, da ju bo življenje povežalo, ampak poznala pa sta se, čeprav je dve leti starejši Vladimir v šolo prihajal iz Bresnice, Kristina pa iz Osluševcev.

In leta so tekla. Kristina je postala brhka mladenka in Vladimir je vse pogosteje in vse rajši prihajal v Osluševce. Pri Kokotovih je našel svoj novi dom in družico s hčerko Natalijo, rojeno leta 1969. Večno zvestobo sta si obljubila leta 1971 in v zakonu sta se jima rodili hčerki Edita, ki danes živi v Svetem Tomažu, in Romana, ki je s svojo družino ostala doma v Osluševcih.

Leta 1972 sta zakonca Meško začela čez cesto od domačije Kokotovih graditi novo hišo in jo dokončala leta 1976; tako je mlada družina zaživela na svojem. S tremi otroki je vedno bilo veliko dela, pa tudi v hiši in okrog nje, tako da se je Kristina posvetila gospodinjstvu, Vladimir pa je večino svoje delovne dobe delal kot

šofer tovornjaka pri podjetju Viator Vektor, kjer je potem še nekaj let pred upokojitvijo delal kot varnostnik. Vsega je bilo, pravita slavljenca. »Tudi veliko neprespanih noči, ko je Vladimir bil na cesti,« se spominja Kristina. Prevozil je nešteto kilometrov tako po Sloveniji kot po nekdanji Jugoslaviji in bil deležen številnih prijetnih pa tudi manj prijetnih doživetij. Ampak danes je čas za spomine, ki jih rada strneta. Vladimir se z velikim veseljem odpravi po gobe v bližnje gozdove ali pa na sprehod s svojo Kristino. Tem jima nikoli ne zmanjka, če ne drugo, je danes nekaj več časa za misel na njunih šest vnukov (dve vnukinji in štirje vnuki), sploh pa na pravnukinjo, ki je pred nekaj dnevi privekala na svet in jima predstavlja neprecenljivo darilo ob zlati poroki.

Mineva leto dni, odkar so v Sloveniji potrdili prvo okužbo s koronavirusom

Besedilo: **Karolina Putarek**

Foto: **Karolina Putarek**

V začetku marca je minilo leto dni, odkar so v Sloveniji potrdili prvo okužbo s koronavirusom. Od takrat je naše življenje zaznamovano z ukrepi za preprečevanje okužbe, z zaostrovanji in sproščanji ter nepredvidljivo bodočnostjo.

Prvi primer okužbe z novim koronavirusom se je v Sloveniji pojavil v sredo, 4. marca 2020. Le deset dni kasneje je COVID-19 terjal prvo smrtno žrtev. Za posledicami okužbe je umrl starejši stanovalec doma starejših občanov v Metliki. 12. marca 2020 je Slovenija prvič razglasila epidemijo. Za dva meseca se je javno življenje zaustavilo: zaprli so se vrtci in šole, nenujne prodajalne, lokali, kulturne ustanove, knjižnice in štiri dni kasneje tudi gostinski lokali. Konec meseca je sledil najstrožji ukrep. Veljati je začela prepoved gibanja med občinami.

Po mesecu dni se je gibanje med občinami ponovno omogočilo. V začetku maja pa smo ponovno pili kave na terasah gostinskih lokalov. Poletje je tako minilo v znamenju milejših ukrepov, začeli smo dopustovati s turističnimi boni.

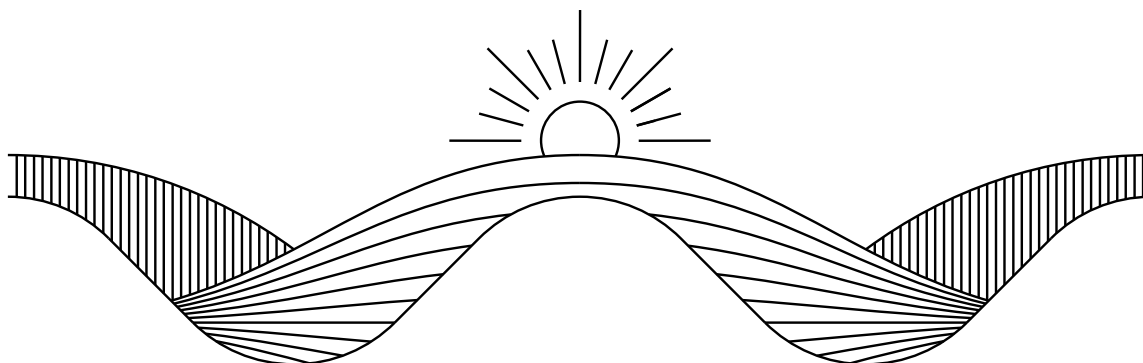
Že od 20. oktobra v veljavi policijska ura

Ko je poletje šlo h koncu, se je epidemiološka situacija ponovno zaostрила. Oktobra so se ponovno zaprli gostinski lokali, vlada je 19. oktobra znova razglasila epidemijo. Že od 20. oktobra je v veljavi policijska ura, meje med občinami so se znova zaprle.

V začetku decembra smo dosegli črn rekord, ko je v enem dnevu umrlo kar 66 bolnikov, okuženih s COVID-19.

Cepljenje vzbuja novo upanje

Konec leta 2020 je začetek cepljenja vzbudil upanje, da se bomo iz epidemije kmalu uspeli izvleči. 26. decembra je v Slovenijo prispela prva količina cepiva. V Zdravstveni dom Ormož je prva količina cepiva proti COVID-19 (Comirnaty Mrnk proizvajalca Pfizer/BioNTech) prispela v nedeljo, 27. decembra, ob 12.30 in zadostovala za cepljenje 55 ljudi v Domu starejših občanov. »Gre za zgodovinski dogodek in najbrž «začetek konca» nesrečnega koronavirusa,« je takrat polna upanja dejala zdravnica Alenka Simonič. A žal prve mesece novega leta spet zaznamuje negotovost, ki jo s seboj prinašajo novi sevi ...

Tudi letos se Kogovčani Antonovanju niso odrekli

Besedilo: **Karolina Putarek**

Foto: **Karolina Putarek**

Kljub ukrepom za zaščito pred COVID-19 se Kogovčani tradicionalnemu Antonovanju tudi letos niso odrekli. Odločili so se, da prireditev prilagodijo razmeram in ji namenijo vsaj en dan, in sicer v nedeljo, 17. januarja, ko goduje njihov zavetnik Anton Puščavnik. Organizatorji so se potrudili, da je dogodek, čeprav je potekal virtualno, bil zelo odmeven. Praznični dan so pričeli z mašo v cerkvi svetega Bolfenka na Kogu. Ta je posvečena živim in mrtvim prašičerejcem ter zdravju živine. Tako kot vsi dogodki v teku praznične nedelje je tudi maša, s pomočjo KTV Ormož, potekala virtualno. Daroval jo je salezijanski duhovnik Peter Pučnik, ki svoje delo že šesto leto opravlja v Veržeju kot direktor Zavoda Marianum in je predstojnik salezijanske skupnosti Veržej. »Hvaležnost, zaupanje in veselje so tri lastnosti, ki človeka izpopolnijo,« je svetoval v svoji pridigi, ki je tako predstavljala prijetno popotnico skozi praznični dan na Kogu, kjer se je takoj po maši že začelo dogajanje na Antonovi tržnici. Antonova tržnica, ki jo je organiziralo Društvo Antonovanje na Kogu pod strogimi epidemiološkimi predpisi, je predstavljala devet okoliških ponudnikov, ki so ponujali vrsto domačih dobrot. Že od 9. ure dalje so se pa začela celodnevna virtualna dogajanja iz Antonovega studia, ki so ga priložnostno postavili v prostorih mladinskega centra v Ormožu.

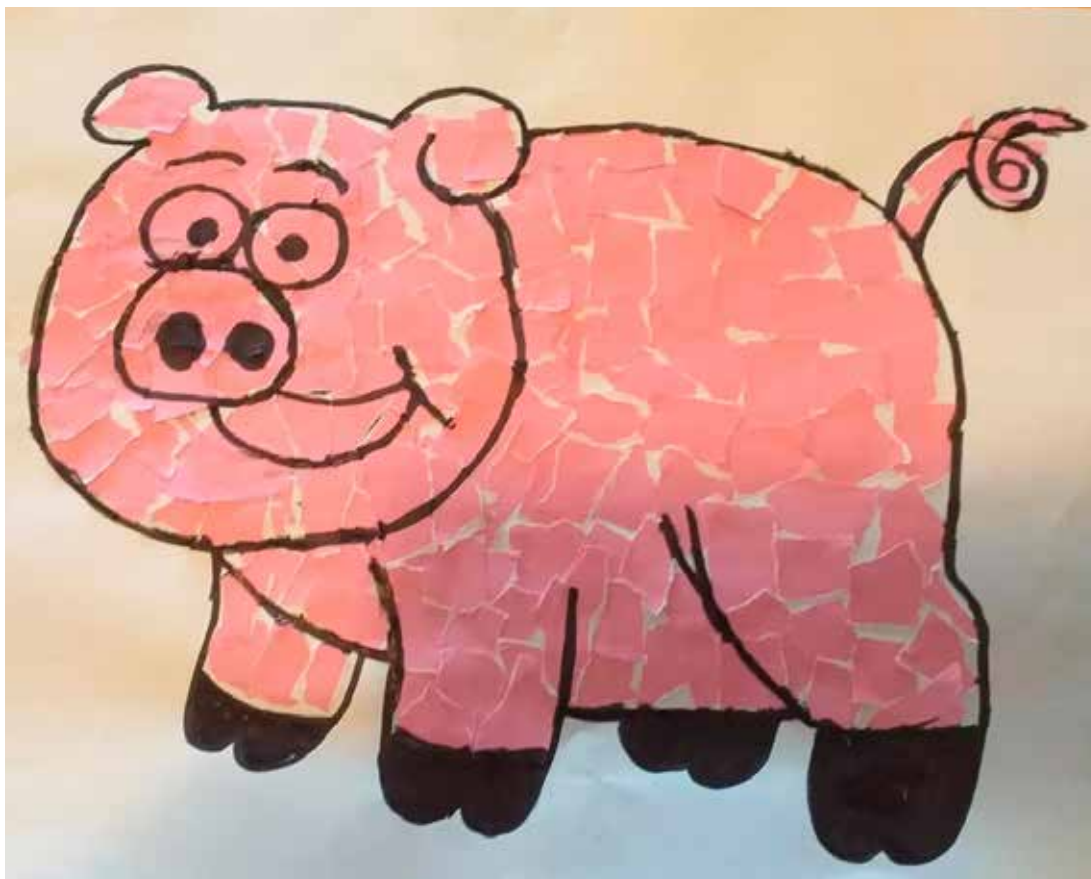
V času Antonovanja se pravzaprav vse vrtilo okrog prleških čurk oziroma kašastih klobas, za katere velja, da jim je prav Antonovanje na Kogu prineslo novo slavo, čeprav so že od nekdaj specialen produkt prleških kolin. Poznamo črne, sive in bele – odvisno od nadeva – vsaka zase pa lahko predstavlja izvrsten kulinarčni užitek. V soboto, že dan pred Antonovanjem, so jih na veliko pripravljali v restavraciji FOLK v Središču od Dravi, čurkoljubci pa so jih kar dva dni imeli možnost vzeti s sabo. »Čurka to go,« so dejali. Seveda pa jih je, poleg ostalih lokalnih dobrot, bilo možno kupiti tudi na Antonovi tržnici.

Čurke, koline in vse, kar spada zraven, je bila tudi glavna tematika vseh sodelujočih gostov v Anto-

novem studiu v prostorih MC v Ormožu. Člani Društva Antonovanje na Kogu so sami poskrbeli za tehniko, ki je omogočila prenose v živo, katere smo lahko cel dan spremljali na Facebooku. Najprej so k sodelovanju povabili kogovske šolarje, skupaj s člani Društva Antonovanje na Kogu so se pripravljali na koline, iskali prašiča, recitali, risali in debatirali na temo tega velikega domačega praznika. Sicer pa je dan prinesel še zanimive goste, javljanja s tržnice na Kogu, kuhanje s kuharji iz vseh koncev Slovenije in letos že 13. likovni natečaj s področja reje prašičev na območju Prlekije in Medžimurja, ki je namenjen mladim ustvarjalcem.

Prireditev Antonovanje s Čurkarijado je bila letos drugačna, gotovo pa velika nova izkušnja tako v tehničnem kot organizacijskem smislu. Društvo Antonovanje na Kogu idej ne zmanjka. Nič čudnega torej, da so s strogim upoštevanjem vseh epidemioloških ukrepov svojo največjo prireditev tudi izpeljali. Na koncu dneva pa med čurkoljubci, sodelujočimi in spremljevalci celodnevnega virtualnega dogajanja izžrebal srečneža, ki je za nagrado prejel živega gujdeka! Letos je sreča doletela Petra Rataja iz Rač.

Z natečaja – avtor: Urban Žalar, Vrtec Miklavž pri Ormožu

Devetošolke predstavile idejno zasnovo ormoške »vinske pipe«

Besedilo: **Karolina Putarek**

Foto: **Karolina Putarek**

Žanamari Kaloh, Lana Meško in Luna Iza Pučko so devetošolke, ki so se pod mentorstvom učiteljev **Mirjane Meško** in **Darka Špacapana** lotile idejne zasnove vinske fontane oziroma »vinske pipe«, o kateri v Ormožu razmišljamo že nekaj let. Peterica je tako vrhunsko dodelala svojo idejo, ki so jo javnosti preko zoom aplikacije predstavili sredi februarja.

Vzpodbuda za projekt »Ormoška vinska pipa«, ki navdušuje, je prišla z možnostjo, da se s projektom prijavijo na 29. Regijsko srečanje mladih raziskovalcev Spodnjega Podravja in Prlekije. Kot pravijo, je predstavljena animacija le nadaljevanje njihovih raziskovanj, tudi same namreč podpirajo novosti v smeri razvoja turizma in se navdušujejo za inovativne pristope.

Projekt je za mlade raziskovalke bil kar velik zalogaj. Vsekakor so pokazale veliko znanja in iznajdljivosti. Osnova je bil načrt Žanamari Kaloh in informacije ter predlogi, ki so jih zbrale med vino-

gradniki in ostalimi ponudniki, pri županu **Danijelu Vrbnjaku** in tudi pri direktorju Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport, **Andreju Vrščiču**, ki jim je postregel z vrsto dobrodošlih predlogov. Animacijo »Ormoška vinska pipa« si lahko ogledate na spletni strani OŠ Ormož in na Facebooku ter sami ocenite izdelek oziroma idejno zasnovo »vinske pipe«. Tam pa najdete tudi vprašalnik: vsaka pripomba, namig ali nasvet so še dobrodošli, pravijo.

Ormoška vinska fontana, kot so si jo zamislile devetošolke, bi se razprostirala na okrog 2.500 kvadratnih metrih na lokaciji za današnjim Petrolom in levo od Grajske pristave. Kompleks bi razen sodov z vini ponujal tudi sode z domačimi sokovi, številne stojnice, kjer bi domači ponudniki lahko prodajali svoje izdelke, terase z mizami in stoli, igrala za otroke, sanitarije, parkirne prostore in tudi turistično informativno pisarno ...

Mlade snovalke projekta so tako pomislile na vse in se izkazale kot dobre poznavalke domačih razmer in možnosti. Mentorja **Mirjana Meško** in **Darko Špacapan** pa pravita, da nista bila navdušena samo nad idejo svojih »varovank«, še bolj ju je navdušilo bogato znanje in iznajdljivost šolarik.

Na Gimnaziji Ormož se dogaja ... Informativni dnevi 2020/2021

Besedilo: **Učitelji Gimnazije Ormož**

Letošnji informativni dnevi na Gimnaziji Ormož so bili posebni, virtualni, a doživeti. Priprave nanj so potekale zelo intenzivno, še posebej zato, ker smo pridobili nov srednji strokovni izobraževalni program zdravstvena nega. Predstavili smo pogoje in možnosti izobraževanja ter nadaljnega šolanja v splošni gimnaziji, predšolski vzgoji in zdravstveni negi. Virtualno smo predstavili talente in dosežke naših dijakov, pa tudi izkušnje

naših bivših dijakov, ki jim je Gimnazija Ormož v letih njihovega šolanja omogočila uspešno nadaljevanje kariernih poti. Svoje izkušnje so delili tudi starši naših dijakov. Na številna vprašanja učencev in njihovih staršev so v spletnih klepetalnicah odgovarjali dijaki, učitelji, svetovalna delavka in ravnateljica šole. Ob zanimivih posnetkih smo lahko začutili utrip naše šole – šole za življenje. Še vedno nas lahko spremljate na spletnih straneh, FB strani, Instagramu, TikToku in kanalu Gimnazije Ormož na YouTube. Lahko nam pišete, nas pokličete in upamo, da kmalu spet obiščete.

Osveščamo za zdravje

11. februarja 2021 so dijaki predšolske vzgoje preživel v družbi Društva študentov medicine Maribor, ki so v okviru interesnih dejavnosti za nas izvajali zdravstveno vzgojo. Med drugim smo se pogovarjali o cepljenju, sladkorni bolezni, raku dojke in mod. Predstavniki Društva študentov medicine Maribor so na naši šoli redni gostje. Ker začnemo z izvedbo novega srednješolskega programa zdravstvena nega, bomo sodelovanje z njimi v prihodnje še nadgradili.

Bivši dijaki o svojih kariernih izkušnjah

V zgodnjepomladanski seriji srečanj z bivšimi dijaki in dijakinjami smo se pogovarjali s štirimi. Dijakom so predstavili svoje študijske odločitve, karierni poti in jim svetovali pri odločitvi za študij.

Mateja Munda, v Bruslju zaposlena magistrica mednarodnega prava, članica kabineta dr. Janeza Lenarčiča, zadolžena za krizni management, je predstavila svoje delo in dijake spodbudila k nabiranju mednarodnih izkušenj. Prav srednješolska izkušnja s simulacijo Modela Evropskega parlamenta jo je navdušila za kasnejše mednarodno delovanje. Dijakom in dijakinjam je svetovala, naj zaupajo vase in preskusijo čim več različnih stvari.

Jasna Kovač, doktorica znanosti, docentka in vodja svojega raziskovalnega laboratorija na Penn State Univerzi v ZDA je specializantka prehranskih ved. Svoje delo nam je predstavila z več vidikov. Poleg odgovornosti za raziskovanje in dodiplomske ter magistrske študente hkrati zbira denarna sredstva za svoj laboratorij, kajti finančna sredstva države so zelo omejena. Dijakom je iskreno povedala, da poleg idej in elana v vse bolj konkurenčnem globalnem svetu potrebujejo še vztrajnost in trdoživost.

Patrik Bratuša je delil svoje potovalne in delovne izkušnje v tujini. Po diplomu na Fakulteti za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo oziroma prvi zaposlitvi je pisarno hitro zamenjal za teren. Pot ga je vodila v ZDA, Avstralijo, Gambijo, Novo Zelandijo, Kanado ter Balkan, kjer ga je omejila korona. Včasih se je podal na pot zaradi izkušenj, drugič zaradi zaslужka ali učenja jezika, potem še kot prostovoljec. Čeprav je na prvi pogled vse

videti kot avantura, ima Patrik skrbno načrtane cilje, ki jih odgovorno uresničuje.

Sanja Kovač, zaposlena v podjetju Transferwise v Talinu, Estoniji, je kot IT specialistka za goljufije in reševanje sporov izpostavila raziskovanje, samoiniciativnost, odgovornost in inovativnost. Za razvijanje tega so ji koristile gimnazijske debatne izkušnje, kjer se je naučila argumentirati. Ključni nalogi dijaka sta po njenem mnenju najprej spoznati sebe in za tem poiskati tip študija oziroma službe, kasneje se odprejo mnoge nove poti.

Na prvi pogled pisana in raznolika družčina ima poleg šolanja na Gimnaziji Ormož in srca v Prlekiji vendarle skupne točke - vedoželjnost, raziskovalni duh, vztrajnost in pogum. Ponosni smo nanje, saj so del naše skupne zgodbe.

Dva milijona osemsto sedeminštirideset tisoč dvesto dvaindeset korakov in sto dvaintrideset odkritih geo zakladov

je rezultat športnega dne dijakov in profesorjev konec januarja 2021, ki je potekal na daljavo. Športni dan smo namenili razbremenitvi vseh nas, da se vsaj za en dan odmaknemo od računalniških ekranov, se podamo v naravo in se posvetimo daljši telesni aktivnosti. Vsak izmed nas je sam načrtoval pot in razmislil, kako se mora na pohod pripraviti - ustrezna obutev, obleka, prehrana, prva pomoč, varnost. Dan prej smo preizkusili aplikacije, ki jih smo jih na športnem dnevu uporabljali. Dijaki so na ta način pridobili ogromno izkušenj, ki jim bodo prišle v življenju vedno prav.

Zlato in tri srebrna priznanja na državnem tekmovanju Ekokviz

2. 2. 2021 je v spletni obliki potekalo državno tekmovanje Ekokviz na temo Energija in ogljični odtis. Udeležilo se ga je tudi šest dijakov Gimnazije Ormož. V kategoriji strokovne in splošne gimnazije je Sandra Kumer iz 4. a dosegla zlato priznanje, Jakob Šnajder iz 3. a in Lina Šnajder iz 1. a pa srebrni priznanji. V kategoriji srednjega strokovnega izobraževanja je srebrno priznanje osvojila Sara Berce iz 2. a predšolske vzgoje.

SPREMLJAJTE NAS na:

<https://www.gimnazija-ormoz.si>

<https://www.facebook.com/gimormoz>

https://www.instagram.com/gim_ormoz/

https://www.tiktok.com/@gimnazija_ormoz

Youtube kanal Gimnazija Ormož
<https://www.youtube.com/channel/UCmStu4ZDgucgMl7ov8Xfg>

<https://www.thinglink.com/card/1405190797648723971>

<https://informativni-dnevi.si/park/ustanova/gimnazija-ormoz>

Srečanje ivanjkovskih osnovnošolcev s Kreslinom

Besedilo: **Brigita Fridl**

Foto: **Mojca Grula**

V dneih, ko šole in učilnice samevajo in pouk poteka na daljavo, želimo našim učencem omogočiti čimbolj varno in prijazno učno okolje, nudimo jih vso podporo in jih vzpodbujamo pri opravljanju vsakodnevnih šolskih obveznosti. V mesecu decembru smo zaposleni na OŠ Ivanjkovci učencem želeli pričarati čarobni mesec in ga popestriti s trenutki, v katerih bi začutili utrip praznikov.

Z učenci smo sodelovali v projektu Povabimo besedo, ki ga izvaja Društvo pisateljev Slovenije in ga sofinancira Javna agencija za knjigo Republike Slovenije. Povabili smo Vlado Kreslina, ker se nam zdi zanimiv kot pesnik, kantavtor, pevec, pisec pesmi, ki igra kitaro, bobne, ustno harmoniko, klavir. Kljub temu da kar veliko vem o njem, sem želela izvedeti še več in to deliti z učenci naše šole. Med prebiranjem intervjujev s Kreslinom me je navdušil odgovor na vprašanje: »Kdo je Vlado Kreslin?« Odgovoril je: »Ga še raziskujem.« Tako smo ga skupaj raziskovali, se virtualno srečali s Kreslinom, z njim se je pa sproščeno pogovarjal učitelj Leon Lah. Povprašal ga je, kje se je rodil in kakšen je bil kot otrok. Povedal je, da se je rodil v Beltincih, v najlepšem kraju. Kot otrok je bil nagajiv, veliko časa je preživel v dedkovi gostilni. Privlačilo ga je gledališče, ki je bilo tam. V spominu mu je ostalo, kako ga je oče dal na »štango« in sta se peljala loviti ribe v Muro. Kot učenec je imel petke, le risanja in telesne vzgoje ni maral. Spomni se, da je v četrtem razredu pod mizo prebral Karla Maya in njegovega Vinetua. Čez dvajset let, ko je sam bil učitelj, je spoznal, da učitelj vidi marsikaj in so verjetno tudi njega videli, da je bral, a so ver-

jetno menili, da bo tako vsaj dal mir. Njegova ljubezen do glasbe sega že v rano otroštvo, ko je poslušal radijske postaje. Sposodil si je bobne, saj niso imeli denarja, da bi jih kupili, in igral. Leon ga je povprašal o zakartani uri. Kreslin je povedal zgodbo o dedu Jožefu Kreslinu, ki se je v prvi svetovni vojni boril kot avstroogrski oficir in je s soške fronte prinesel srebrno žepno uro, katero je v domači gostilni Central v Beltincih zakartal. Njegov sin, Kreslinov oče, jo je po sedemdesetih letih odkupil pri urarju in jo vedno nosi s seboj. Vlado Kreslin pa je napisal pesem z naslovom Tista zakartana ura.

Leon se je dotaknil tudi njegovih klobukov, kot enega zaščitnih Kreslinov znakov, zraven črne kitare, ceste, reke in pesmi. Kreslina vsi prepoznamo po njegovih klobukih. Sam pravi, da jih ima že okrog sedemdeset.

Povedal je, da je leta 1980 zmagal na Popevki s pesmijo Dan neskončnih sanj. Nikoli ne pozabi na publiko. Publika je pomembna. Šele takrat pesem zares zaživi. V teh dneh nas najbolj nagovarja njegova pesem Poj mi pesem, za katero pravi, da sta v človeku dober pes in slab volk, od vsakega posameznika pa je odvisno, koga bo spustil na plano.

Ob koncu se mu je za izvirno srečanje zahvalila ravnateljica OŠ Ivanjkovci Nada Pignar, ki mu je hkrati čestitala za prestižno Ježkovo nagrado 2020, katero podeljuje RTV Slovenija v želji, da bi vzpodbudila izvirne dosežke in opuse v zvrsteh radijske in televizijske ustvarjalnosti, ki sledijo žlahtni tradiciji Ježkovega duha.

S srečanja smo se poslovili bogatejši za nova spoznanja in z obljubo, da učenci OŠ Ivanjkovci skupaj s Kreslinom pripravimo koncert.

OŠ Velika Nedelja poletela v vesolje

Besedilo: **Saša Skok**

Foto: **arhiv šole**

V mesecu januarju sta se odvili sklepni dejanji pilotskega projekta med Izraelom in Slovenijo SpaceLab, v katerem je sodelovala tudi OŠ Velika Nedelja.

Še vedno smo polni vtisov po mednarodnem vesoljskem srečanju

v Izraelu in vsi sodelujoči dokazujemo, da tudi na daljavo lahko nastanejo neverjetne zgodbe.

Verjamemo, da imate zelo veliko vprašanj. Tudi mi smo jih imeli. »Izrael? Kdo in zakaj? Misija Clark? Kaj bomo delali? Gremo v Izrael? Kako nam bo uspelo, ko pa delamo na daljavo?«

V Izraelu že od leta 2009 deluje fundacija Ramon (The Ramon Foundation), ki jo je ustanovila ga. Rona Ramon, žena prvega iz-

raelskega astronavta Ilana Ramona. Ilan Ramon je bil član posadke na Space Shuttle Columbia, STS-107, ki je 16. januarja 2003 poletel v vesolje. Člani posadke so 1. februarja 2003, 16 minut pred predvidenim pristankom ob vstopu v atmosfero, izgubili življenje. Ramon fundacija povezuje otroke, ki se navdušujejo nad astronomijo, v spomin na pogumno posadko Space Shuttle Columbia.

Columbia SpaceLab je program, ki vsebuje različne misije, vsaka je poimenovana po enem izmed članov posadke.

Prvič, odkar fundacija Ramon obstaja, se je na pobudo njene ekselence, gospe Andreje Purkart Martinez, veleposlanice Republike Slovenije v Tel Avivu, evropska država priključila projektu SpaceLab. Lahko torej rečemo, da nas je doletela posebna čast. V projekt so se vključili učitelji centrov šolskih in obšolskih dejavnosti (CŠOD) kot gostujoči mentorji učencem na slovenskih osnovnih in srednjih šolah. K sodelovanju nas je povabila učiteljica na CŠOD Štrk, ga. Danica Korpar. Ker smo na šoli zbrali navdušenih učencev za kar dve ekipi, se nam je pridružila še učiteljica na CŠOD Kavka, ga. Mojca Ota. In podali smo se na dober mesec trajajoče raziskovanje in ustvarjanje.

Sodelovali smo v Misiji Clark – misija je poimenovana po Laural Clark. Na svoji prvi odpravi v vesolje je bila na krovu Space Shuttle Columbia, STS-107, kot strokovnjakinja misije.

In kakšen je bil naš izziv?

Cilj misije je prikaz znanstvenih principov z izgradnjo Rube Goldbergovega stroja. Uporabiti smo morali tri znanstvene principe (dva, ki se nanašata na Zemljo, in enega, ki se nanaša tako na Zemljo kot na vesolje). Na koncu misije pa smo izstrelili raketo.

Najbrž se sprašujete, kaj je Rube Goldbergov stroj. Verjamemo, da ta verižni eksperiment vsi poznate, a ne po imenu. Če ste ljubitelji risanke Tom & Jerry ali pa filma Sam doma, ste t. i. stroj že videli. V bistvu gre za princip, ko eno dejanje povzroči naslednjega, le-to še enega in tako naprej, do končnega cilja – verižni eksperiment torej.

Najprej so se učenci razdelili v dve skupini. V prvi so bili učenci in učenke iz 7. in 9. razreda. Poimenovali so se Velikonedeljski amigosi (Alen Bujan, Pia Kaučič, Ana Lina Kaučič, Jana Pintarič, Una Trofenik, Sara Gašparič, Alanis Moravec). V drugi skupini so bile učenke in učenci iz 8. razreda pod imenom Plavajoči špageti (Gašper P. Vindiš, Aneja Štebih, Mihaela Mlakar, Larissa Vaupotič, Megi Horvat, Tia Hazimali, Taj Vrbanič).

Čeprav smo delali na daljavo, vsak v svojem domu, in s stvarmi, ki smo jih imeli na razpolago, nam je uspelo napisati scenarij, prispevati vsak svoj del, posneti vsak del posebej in zmontirati vse posnetke skupaj. In to vse

v slabih treh tednih. Nato smo pripravili predstavitev svojih projektov in jih v petek, 22. 1. 2021, predstavili preostalim udeležencem iz slovenskih šol. Pridružila sta se nam tudi gospa Andreja Purkart Martinez, veleposlanica Republike Slovenije v Tel Avivu, ter prof. dr. Krištof Oštir, ki je med drugim sodeloval tudi pri izgradnji satelita NEMO-HD (le-ta je 3. 9. 2020 uspešno poletel v vesolje z raketo Vega in na Zemljo pošilja večspektralne posnetke Zemlje iz vesolja).

V ponedeljek, 25. 1. 2021, pa smo se vsak iz svojega naslonjača odpravili v Izrael. Na srečanje kot iz filma, vsak s svojim avatarjem. Po prizorišču smo se sprehajali, kot da bi bili dejansko tam, poslušali predavanja po želji, si ogledali pripravljene videe, klepetali z ostalimi udeleženci, postavljali vprašanja gostujočim astronomom in na glavnem prizorišču skozi odgovore na vprašanja učencev podrobneje spoznali astronavta Luca Parmitana. Nato pa z nestrpnostjo pričakovali razglasitve rezultatov tekmovanj v različnih kategorijah.

In rezultati Misije Clark? 2. skupina naše šole – Plavajoči špageti – je osvojila 3. mesto med slovenskimi šolami!

Veseli, ponosni in navdušeni nad neverjetno izkušnjo!

Pa naša stroja Rube Goldberga? Povezave do videov najdete na šolski spletni strani.

In za konec tega uspešnega projekta: hvala vam, dragi moji učenci, za vsako idejo in vse proste minute svojega časa, ki ste jih posvetili temu projektu. Velika zahvala pa gre tudi mentoricama CŠOD, Danici Korpar in Mojci Ota.

Kot je rekel astronom, ki bi izmed vseh planetov najraje raziskal planet Zemljo, Luca Parmitano: »Delaj to, kar imaš rad in imej rad to, kar delaš.«

Zbiranje korakov v OŠ Velika Nedelja

Besedilo: **Nina Žnidarič**

Foto: **arhiv šole**

Pouk na daljavo, ki na slovenskih šolah traja že od oktobra, je popolnoma spremenil naš vsakdanjik, z njim pa so se začele spreminjati tudi nekatere navade naših otrok. Zato smo na OŠ Velika Nedelja med 18. in 22. januarjem pouk na daljavo organizirali nekoliko drugače. Namen tega tedna je namreč bil, da učence v času korone nekoliko odmakne od zaslonov, spodbudi h gibanju in zdravi prehrani ter jih motivira za nadaljnje delo.

Učence v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju je ta teden pouka na daljavo spremljala najmočnejša deklica na svetu – Pika Nogavička in jim pripravila veliko zanimivih gibalnih dejavnosti v povezavi z raziskovanjem narave. Vsi učitelji, ki poučujejo od 1. do 3. razreda, so pripravili tematsko povezano spletno učilnico, kjer so učenci spoznavali Piko Nogavičko skozi lutke, pravljice v slovenščini in angleščini, pesmi, ples, ustvarjalne vsebine, za Piko so pripravljali zdrave obroke in še bi lahko naštevali.

V 4. in 5. razredu so velik del časa v tem tednu namenili gibanju in medpredmetnemu povezovanju vsebin s poudarkom na praktičnem delu (orientacija, postavitve bivaka, merjenje, vreme ...). Učenci posameznih razredov so med seboj tekmovali v zbiranju točk za določene gibalne aktivnosti z naslovom Moja 100-tka. Med različno točkovanimi nalogami (npr. pohod, priprava zdravega obroka ...) so učenci po svoji želji izvedli izbrane. Naloge so beležili in seštevali točke. Cilj tekmovanja, ki je potekalo od

ponedeljka do nedelje, je bil zbrati vsaj 100 točk. Večina učencev je tekmovanje vzela zelo resno in 100 točk zbrala že v ponedeljek, do konca tedna pa po več kot 600, eden izmed učencev celo več kot 1000 točk.

Tedensko vodilo v oddelkih od 6. do 9. razreda pa je bilo VSAK KORAK ŠTEJE. Za posamezne dni v tednu so učenci dobili naloge na terenu, do katerih so morali priti peš in jih del opravili v naravi, del pa kasneje doma. Obenem pa so morali vsak dan zbirati korake, saj je bila naloga vsak korak šteje rdeča nit celega tedna. Različne naloge so bile medpredmetno povezane, predvsem pa so bile zastavljene tako, da učence v času korone in šolanja na daljavo spodbudijo h gibanju in jih nekoliko odmaknejo od računalnikov. Učenci so zelo odgovorno opravljali naloge na terenu.

Seveda pa so v tem tednu sodelovali tudi vsi učitelji šole. Ne samo da so pripravljali naloge in sooblikovali posebno spletno učilnico, ampak so šteli tudi svoje korake. Učenci in učitelji so ob zaključku tedna skupaj zbrali kar 17 138 177 korakov, kar je približno 10.300 km. Če bi vse te korake združili, bi tako skupaj prišli lahko npr. kar do Kuala Lumpurja v Maleziji.

Teden pouka na daljavo nekoliko drugače je bil zelo uspešen, izpeljan z velikim zanosom in kar kliče po še več takih oblikah dela. Zato zaključujem z enim od številnih pozitivnih odzivov staršev: »Veseli smo, da smo veliko otrok srečevali zunaj, na sprehodih. Otroci so bili zadovoljni, nasmejani ter neobremenjeni s trenutnimi ukrepi in razmerami ob koroni.«

Vrtec Podgorci – čarobni december

Besedilo: **Martina Šoštarič**

Foto: **arhiv vrtca**

Vzgojiteljice smo na začetku šolskega leta 2020/21 načrtovale za mesec december dejavnosti, ki so temeljile na skupnih družjenjih vseh skupin v vrtcu: krašenje smrečice, rajanje in prepevanje pesmi ob smrečici, lutkovna predstava in obisk dedka Mraza ter obdaritev otrok. Vendar nam je vse načrte preprečil koronavirus in tako so bile aktivnosti izvedene v ločenem in manjšem obsegu skupin. Izvedli pa smo obdaritev otrok, na način „drive-in dedek Mraz“ na Stanici v Osluševcih.

Večinoma je bila v mesecu decembra ustaljena skupina otrok, tudi številčno primerna glede priporočil NIJZ v času epidemije COVID-19.

Toda kljub nepredvidljivim časom smo si pričarali mesec december, kar se da na čaroben način. Veliko smo ustvarjali, se pogovarjali o prihajajočih praznikih in tako tudi okrasili našo igralnico. Pripravili smo tudi nekaj okraskov za našo čarobno smrečico. Pri vzgojnem delu smo upoštevali razvojne zakonitosti in značilnosti otroka na posameznih področjih dejavnosti.

Z vzgojiteljico sva za otroke oblikovali bogato in raznovrstno paleto dejavnosti. Zajeli sva vsa področja dejavnosti in tako otrokom omogočili doživljanje sebe, drugih in okolice na vseh področjih.

Otroci so bili miselno in gibalno aktivni, sproščeni, radovedni in predvsem ustvarjalni. Najmlajši otroci v skupini stari eno leto pa zelo vedoželjni in veseli pomoči starejših otrok (fotografija 2).

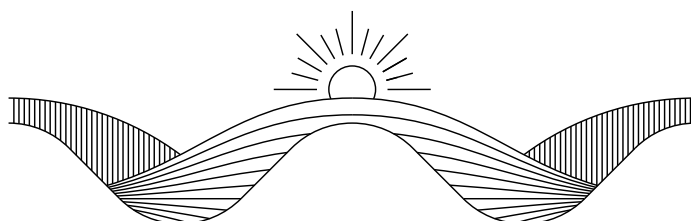

Martina Šoštarič, Okrasimo smrečico.

Martina Šoštarič, Učimo se drug od drugega in si pomagamo.

JERUZALEM
SLOVENIJA

Avtocenter Ormož d. o. o. in Ljudska univerza Ormož skupaj poskrbela za novo dejavnost z odprtjem novega delovnega mesta v CNC proizvodnji

Besedilo: **Karolina Putarek**

Foto: **Karolina Putarek**

Ljudska univerza Ormož je sredi februarja v prostorih Avtocentra Ormož d. o. o. pripravila predstavitev projekta LAS UE Ormož **Razvoj nove dejavnosti z odprtjem novega delovnega mesta v CNC proizvodnji**, ki so ga izvedli skupaj s partnerjem Avtocentrom Ormož, tudi vodilnim partnerjem projekta. Avtocenter Ormož d. o. o. je v okviru projekta nabavil CNC strožnico, ki je omogočila odprtje novega delovnega mesta in bo omogočala tudi izvajanje usposabljanj za bodoče CNC operaterje, ki jih izvaja Ljudska univerza Ormož.

Avtocenter Ormož d. o. o. je na 4. javni poziv **Lokalne akcijske skupine UE Ormož** na Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja prijavil projekt z naslovom **Razvoj nove dejavnosti z odprtjem novega delovnega mesta v CNC proizvodnji** ter v projekt vključil partnerja Ljudsko univerzo Ormož. Prijava je bila podana v začetku februarja lani. 2. julija 2020 je bila naložba tudi bila potrjena, odločbo s strani Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja so pa prejeli sredi januarja 2021.

Projekt nagovarja enega najbolj perečih problemov našega okolja – pomanjkanje kvalitetnih delovnih mest

Ozadje operacije je diferenciacija aktivnosti Avtocentra, ustvarjanje večjega prihodka, kakor tudi potreba po šolanju kadra na CNC strojih in zaposlovanju. V strategiji lokalnega razvoja LAS UE Or-

mož je izpostavljeno, da je največji problem območja LAS UE Ormož pomanjkanje delovnih mest, ki ima za posledico zmanjševanje prebivalstva (mladi se selijo v druge občine in v tujino) in staranje prebivalstva, ki je mnogo hitrejšo kot znaša slovensko povprečje. Operacija odpira eno delovno mesto, hkrati pa z usposabljanjem na CNC stroju ustvarja pogoje za nova delovna mesta zlasti med brezposelnimi osebami.

»V okviru projekta je bila nabavljena CNC strožnica s Siemens krmiljenjem, dvema glavama in revolverjem z 12 orodji. Strožnica ima avtomatski podajalec ter omogoča dvostransko obdelavo,« je na predstavitvi projekta dejal direktor Avtocentra Ormož Jernej Bratuša in dodal, da se je pa sredi februarja pričelo tudi usposabljanje za bodoče CNC operaterje, ki ga izvaja Ljudska univerza Ormož. Gre za 40-urno usposabljanje za tiste, ki osnovna znanja že imajo. Razdeljeno je na delo na daljavo, ki obsega programiranje in pripravo na računalniku, ter delo v delavnici na strožnici.

»Z izvedeno operacijo se udejanja vzpostavitev partnerstev za hitrejši razvoj gospodarstva, spodbuja se podporno okolje za podjetništvo ter krepi vseživljenjsko učenje in poklicno usposabljanje. Povezujeta se sferi gospodarstva in izobraževanja s ciljem kreiranja izobraževanja po meri podjetij,« je na predstavitvi projekta poudarila direktorica Ljudske univerze Ormož Viki Ivanuša.

Skupna vrednost operacije z DDV znaša 154.474,00 EUR. Ker je bilo na razpisu na voljo precej manj sredstev, je nabavljen stroj le delno sofinanciran iz tega projekta. Končna priznana vrednost projekta znaša namreč nekaj nad 46.000 EUR (46.525,54 EUR) in odobrena vrednost za sofinanciranje nekaj manj kot 40.000 EUR nepovratnih sredstev (39.546,71 EUR).

Pišem pesem z roko

Besedilo: **Marinka Vnuk**

Foto: **Knjižnica Ormož**

Knjižnice že dolgo niso le kraj, kjer se izposojajo knjige, ali kamor zahajajo le ali najbolj zagrizeni bralci ali pa šolarji in študenti, ki nujno rabijo gradivo za šolske potrebe. Knjižnica s svojimi storitvami povezuje ljudi, spodbuja kreativnost, prispeva k vseživljenjskemu učenju odraslih in dvigu kvalitete življenja, predvsem pa – spodbuja človekovo zvedavost in sposobnost živeti se v domišljjske svetove.

S poezijo po kavo (ali kakav – tudi otroci so namreč izvrstni pesniki!), Mesec knjižnoljubcev, Bralna značka za odrasle 2021, literarni utrinek v francoskem jeziku, natečaj Zapleši s knjigo, pravljurna urica v virtualnem okolju, Hip hop s Špelo in Kraljem Lijem ter Pikina bralna značka so le nekateri izmed aktualnih projektov, ki so ali še potekajo v knjižnici. Odziva našemu vabilu smo knjižničarji hvaležni. V začetku leta so nas razveselili učenci Glasbene šole Ormož s prikazanimi načini plesa s knjigo, ki so jih predstavili v natečaju Zapleši s knjigo, svojega je pa v risani obliki posebej za nas posnel tudi plesalec Jure Masten.

V zadnjih dvajsetih, predvsem pa desetih letih, je z uvedbo interneta ter novih tehnologij, kot so recimo pametni telefoni, digitalni svet doživel velik razmah. Pogosto se niti ne zavedamo, kako nas ta svet pravzaprav odvrča od pristnih in osebnih človeških odnosov. Napisati lastnoročno nekaj izbranih besed je trajen spomin, nekaj, kar ogreje naše srce in dušo skozi mnogo let, in je način ohranjanja osebnega stika, so zapisali ob letošnjem Tednu pisanja z roko, ki je potekal med 18. in 22. januarjem. Pisanju, večini, ki nam pomaga pri izražanju naših čustev, misli in naše ustvarjalnosti, smo zato v pričetku leta 2021 posvetili kar nekaj projektov.

Pridružili smo se akciji Zveze bibliotekarskih društev Slovenije Mesec knjižnoljubcev, ki je potekal od 14. februarja do 12. marca, torej od valentinovega do gregorjevega. Vse strastne ljubitelje knjig smo povabili, naj knjižnici ali knjigam nasploh napišejo ljubezensko pismo, in sicer na temo, kako so jim knjižnica in knjige pomagale v času korone.

Pisanje smo povezali s hip hopom in razgibavanjem ter mlajše bralce povabili, da se pridružijo naši knjižničarki Špeli, ki je z Domnom in Kajo zaplesala na glasbo Kralj Li iz knjige Repki. Napišejo naj pismo Kralju Liju, na kakšne načine se radi igrajo v prostem času, in mu ga pošljejo na naslov knjižnice (Žigrova ulica 6b, 2270 Ormož), ta pa jih bo povabil na čisto pravo zabavo, ki bo poleti potekala na knjižničnem vrtu. Na poletni zabavi bomo odplesali njegov ples, zato kar začnite vaditi plesne korake, ki jih najdete v video posnetku Ena, dve, tri in štiri ... hip hop s Špelo. Nismo pa pozabili niti na pesništvo in praznovanje dneva poezije. Do 21. marca lahko ljubitelji poezije in kave v knjižnici oddajo svoje pesmi, verze ali morda pesem kakšnega drugega avtorja, ki jih je navdihnil ali se jih dotaknil s svojimi besedami, ter si na ta način s poezijo prislužijo brezplačno kavo skupaj z izvorno kazalco za knjige.

Za konec pa še skok k bralni znački za odrasle. Bisere s knjižnih polic boste letos lahko prebirali vse do 31. avgusta. Delo smo vam olajšali tudi s tem, da lahko eno izmed knjig preberete po lastnem izboru, za preostale štiri vas pa čaka seznam s 46 knjigami, med drugim tudi s krajšimi deli slovenskih avtorjev, ki v letu 2021 obeležujejo pomembnejše obletnice.

Ob slovenskem kulturnem prazniku podelili 17 priznanj Ksavra Meška

Besedilo: **Karolina Putarek**

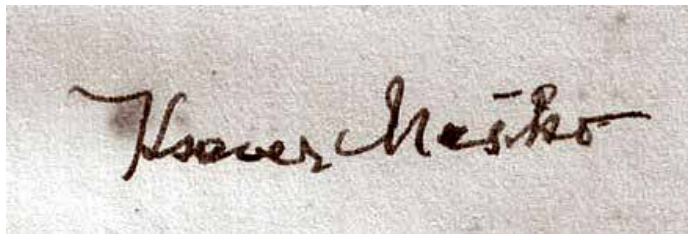
Foto: **Karolina Putarek**

Na osrednji občinski proslavi ob slovenskem kulturnem prazniku Občina Ormož zaslužnim za delovanje na področju kulture tradicionalno podeljuje priznanja Ksavra Meška. Tako je bilo tudi letos, a je dogodek potekal virtualno, kar pomeni, da je snemanje potekalo več dni, posamezno in na različnih lokacijah v gradu, okrog gradu in v prostorih muzeja. Proslava je nosila naslov A vrh strme pečine grad obuja spomine. V sodelovanju z Občino Ormož, z Glasbeno šolo Ormož, Pokrajinskim muzejem Ptuj-Ormož in domačo televizijo je virtualno proslavo pripravila OŠ Ormož po scenariju in v režiji učiteljice magistrice Mateje Meško.

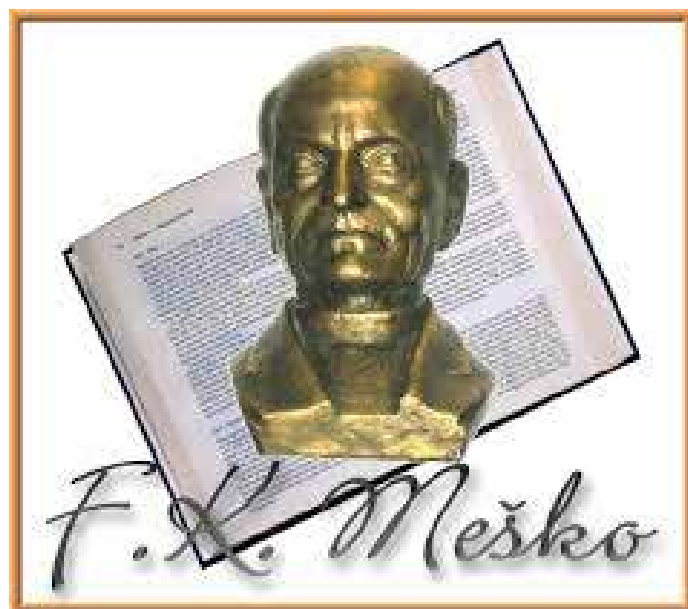

Drugi del proslave pa je bil namenjen podelitvi nagrad Ksavra Meška občanom, zaslužnim za aktivno delovanje na področju kulture. Župan Danijel Vrbnjak je tako letos podelil 17 značk Ksavra Meška: 6 bronastih, 7 srebrnih in 4 zlate.

Bronaste značke so prejeli: Tara Lukman iz Kulturno športnega društva Dobrava za več kot 10-letno delovanje v ljubiteljski kulturi, kjer se udeleži kot amaterska igralka. Viktor Gerlica, prav tako član KŠD Dobrava, kjer deluje že več kot 11 let, in sicer kot pevec v Moškem pevskem zboru Dobrava. Bronasto značko Ksavra Meška si je z več kot petletnim udeleževanjem v Kulturnem društvu Simon Gregorčič Velika Nedelja prislužila tudi Brigita Majcen kot igralka in članica ženske vokalne skupine Tisa. Iz Kulturnega društva Simon Gregorčič Velika Nedelja si je bronasto značko prislužila tudi Zala Stolec, ki v društvu deluje kot igralka mlajše generacije več kot 5 let. Tjaša Zamuda je prav tako članica Kulturnega društva Simon Gregorčič Velika Nedelja, ki je prejela bronasto značko Ksavra Meška; prislužila si jo je kot igralka za več kot petletno aktivno sodelovanje v različnih gledaliških predstavah. Monika Mlakar je še ena od članic mlajše generacije v Kulturnem društvu Simon Gregorčič Velika Nedelja, ki si je prislužila bronasto značko. Deluje kot igralka in to od leta 2014 ter rada priskoči na pomoč pri izdelavi kostumov. Med sedmimi srebrnimi značkami Ksavra Meška, ki so bile podeljene ob letošnjem kulturnem prazniku, je bila Milica Kosi, dolgoletna članica Prosvetnega društva Janez Trstenjak Hum. Je pevka v skupini ljudskih pevcev in v skupini izdelovalk rož iz papirja. Srebrno značko je prejela tudi Alojzija Žinko, ki v Prosvetnem

društvu Janez Trstenjak Hum vse od leta 2007 deluje kot pevka v skupini ljudskih pevcev, rada pa priskoči na pomoč pri izdelovanju rož. Tradiciji izdelovanja rož iz papirja in petju ljudskih pevcev – članov Prosvetnega društva Janeza Trstenjaka Hum se rada, že vse od leta 2005, priključi tudi Nada Masten, ki si je za ves svoj trud tudi prislužila srebrno značko Ksavra Meška. Srebro si je letos prislužil še mlad kulturnik Miha Lukman iz Kulturno turističnega društva Miklavž pri Ormožu. Miha poznamo kot igralca različnih žanrov, kot povezovalca različnih prireditev in kot humorista. Miran Žnidarič je bil naslednji, ki je prejel srebrno značko. Je član KŠD Dobrava, kjer že 24 let deluje kot organizator in tehnični izvajalec različnih prireditev. Srebrno značko je prejela tudi Mateja Kovačec iz Kulturnega društva Simon Gregorčič Velika Nedelja. V društvu deluje več kot 10 let, in sicer kot igralka in kot pevka v ženski vokalni skupini Tisa. Tudi Katarina Vaupotič iz Kulturnega društva Simon Gregorčič Velika Nedelja si je letos prislužila srebrno značko Ksavra Meško, kot igralka sodeluje v društvu že od leta 2008. Med štirimi zlatimi značkami, ki jih je podelil župan, je zlato značko prejel Marjan Rajh, član Prosvetnega društva Janez Trstenjak Hum, kjer že vse od leta 1978 sodeluje kot pevec v skupini ljudskih pevcev. Zlato značko je za dolgoletno udeleževanje v ljubiteljski kulturi prejel tudi Kvartet Jeruzalem, ki deluje v okviru Kulturno turističnega društva Miklavž pri Ormožu. V 33 letih so opravili nešteto nastopov tako v domačem kraju kot izven. Zlato si je letos prislužil še Tomi Cvetko iz Kul-

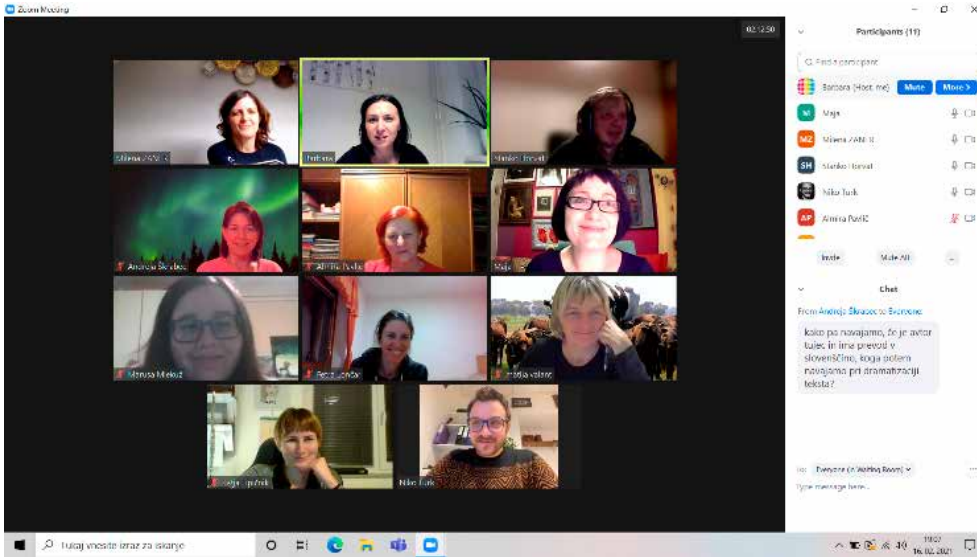

Ljubiteljska kultura

Besedilo: **Barbara Podgorelec**Foto: **Barbara Podgorelec**

Za kulturo trenutno zagotovo niso najbolj prešerni časi. Mnoge kulturno-umetniške dejavnosti so zaradi epidemije zastale, vendar se je kultura s svojimi ustvarjalci hitro znašla in določene vsebine preselila na splet. Seveda to ne more biti dolgoročna rešitev, je pa zagotovo priložnost, da se tudi ljubiteljski kulturni ustvarjalci pripravijo na čas, ko bo druženje v kulturnih dvoranah spet mogoče, da razširijo svoja znanja in načrtujejo prihodnje delo v društvih in skupinah.

Tudi na območni izpostavi Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Ormož smo vsebine preselili na splet. Osredotočili smo se predvsem na izobraževanja in delavnice.

V mesecih decembru in januarju smo izvedli sklop interaktivnih spletnih predavanj - Aranžiranje za vokalne zasedbe. Predavanja so bila namenjena zborovodjem in umetniškim vodjem ljubiteljskih pevskih zborov in vokalnih skupin ter zborovodjem otroških in mladinskih pevskih zborov, pri katerih se pogosto pojavijo potrebe po priredbah oziroma aranžiranih skladb. Cilj sklopa spletnih predavanj, pod vodstvom dirigenta, skladatelja, zborovodja in pedagoga Iztoka Kocena, je bil zborovodje in umetniške vodje vokalnih zasedb opremiti z znanjem, s katerim se bodo lahko učinkoviteje spoprijeli s pisanjem priredb.

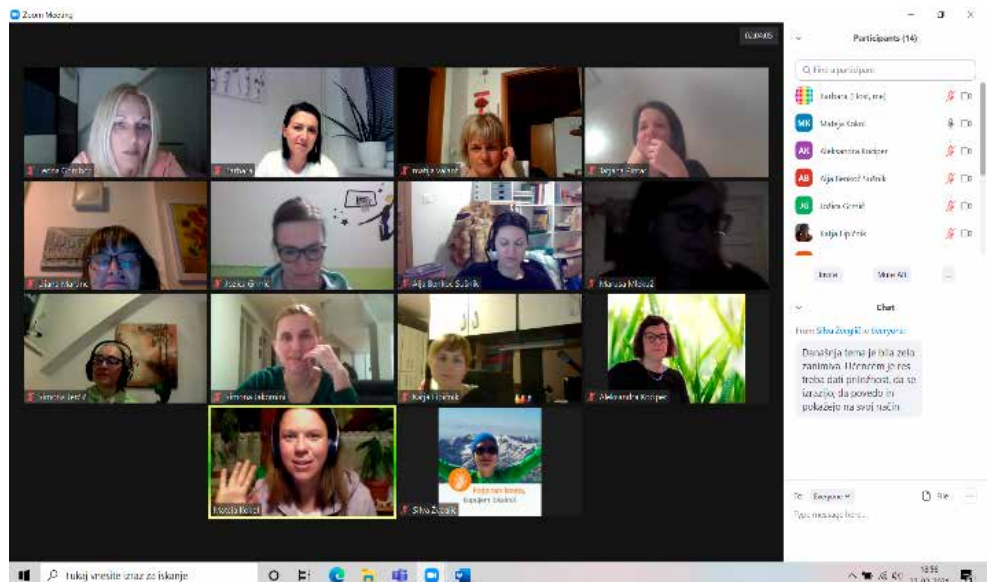
V februarju smo pripravili spletno delavnico z naslovom Analiza besedil - kako se lotimo dramskega besedila. Delavnica je bila namenjena dramatikom, piscem, igralcem in režiserjem kot tudi mentorjem gledaliških skupin in je zajemala široko paleto kreativnega gledališkega dela. Vodila jo je vsestranska umetnica - igralka, pesnica in pisateljica, režiserka, prevajalka,

gledališka pedagoginja, profesorica retorike, scenaristka, moderatorka, Maja Gal Štromar.

Prvo srečanje je bilo namenjeno teoretičnim osnovam - kako se lotimo dramskega besedila ali pisanja dialogov in osnovam gledališča (dramaturgija, režija, karakterji-odrski liki ...), drugo srečanje pa je bilo namenjeno predvsem natančnemu pregledu in analizi besedil, ki so jih udeleženci posredovali mentorici.

Konec meseca februarja smo pričeli z delavnico pod vodstvom režiserke Mateje Kokol, ki smo jo poimenovali Ustvarjalni proces in je bila namenjena tako mentorjem otroških in odraslih gledaliških skupin kot tudi dramatikom, piscem, igralcem in režiserjem. V šestih srečanjih so udeleženci izvedeli, kako se pripraviti in kako voditi ustvarjalni proces, spoznali so, kako izbrati material za ustvarjalni proces in se seznanili z uprizoritvenimi elementi, gledališko igro, metodologijo dela, orodji gledališke igre in analizo dramske predloge.

Slovenija je v mesecu februarju praznovala kulturni praznik. Ker je bilo praznovanje zaradi epidemije žal okrnjeno, smo se v okviru naše koordinacije, ki združuje delovanje JSKD Ormož, JSKD Ptuj, JSKD Slovenska Bistrica in JSKD Lenart, odločili pripraviti spletno različico proslave, v upanju, da se kmalu srečamo v kulturnih dvoranah. Ormoško območje so zastopali Denis Žuran in Sandra Kumer z literarnim prispevkom, profesorica flavte na Glasbeni šoli Ormož, Doroteja Feguš, in učenka klavirja na Glasbeni šoli Ormož, Kaja Malec.

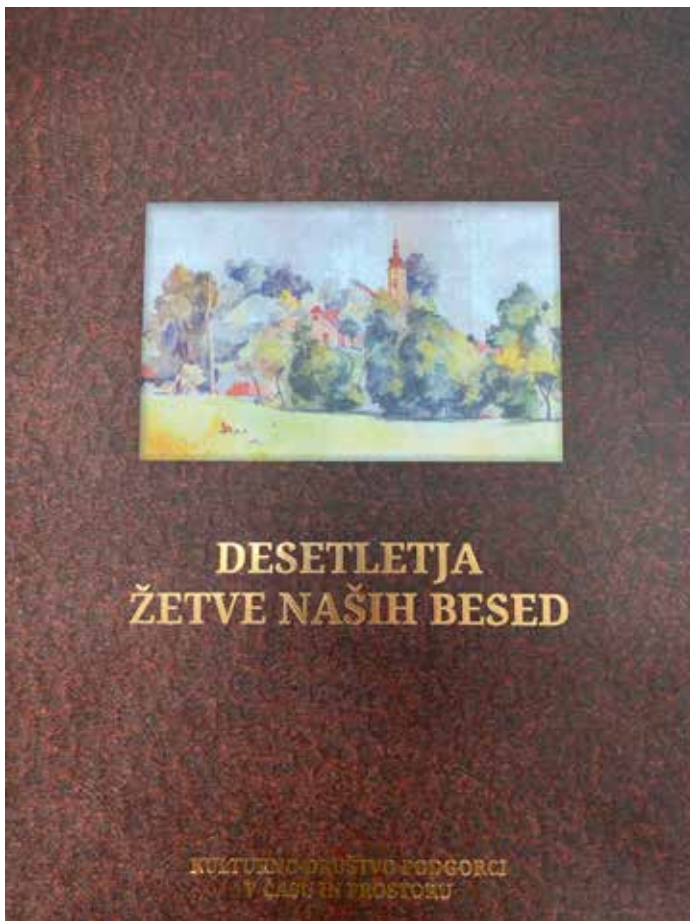

Desetletja žetve naših besed

Besedilo: **Slavko Prejac**

Foto: **Slavko Prejac**

Kulturno društvo Podgorci je ob letošnjem kulturnem prazniku Podgorčanom ali bolje rečeno Lenarčanom ponudilo namesto proslave v živo, v branje knjigo Desetletja žetve naših besed.

Knjiga prinaša bogat in podroben prikaz kulturnega delovanja v naši krajevni skupnosti ali bolje, v nekoliko večji fari sv. Lenarta, od začetkov delovanja do današnjih dni.

V njej so zbrani vsi do sedaj najdeni podatki o kulturnem društvu in njegovih predhodnih različicah, slikovno gradivo, ki so ga ohranjale posamezne družine, dokumenti, ki so bili ohranjeni v društvenem arhivu in pri posameznikih, posamezni podatki, ki pojasnjujejo delovanje društva, iz poklicnih kulturnih ustanov, izseki iz starega časopisja in spomini posameznikov, ki vse opisano dopolnjujejo s čustvi, humorjem in dodatnimi pojasnili.

Knjiga, ki so jo ljubiteljsko pripravili člani Kulturnega društva Podgorci, ima poleg uvodnih in zaključnih poglavij, dva večja vsebinska dela.

Prvi je po letnicah razdeljen kronološki pregled kulturnega dogajanja v lenarški fari od prvih kulturnih nastopov v začetku prejšnjega stoletja do današnjega delovanja. Pri tem so se ustvarjalci knjige zelo potrudili, da so vsi obrazi na starih in novejših fotografijah, ali vsi prepoznavni dogodki, dobili tudi svoja imena.

Zelo zanimiv je zlasti prikaz začetkov kulturne ustvarjalnosti, ki z izseki iz starih časopisov, zajetih v knjigo, zaradi starosti jezika in

načina poročanja, bralca prestavi v zanimivo preteklost.

Tistim bralcem, ki jim je kulturno delovanje manj zanimiv del krajevne zgodovine, pa knjiga prinaša zanimivo časovno delitev vsebine kronološkega prikaza kulturne dejavnosti na posamezna obdobja. Ta je povezana z upravno teritorialnimi spremembami nekdanje občine Podgorci ali kakorkoli se je ta upravna ali samoupravna enota v našem prostoru že imenovala. Popestrili so jo pa še z nekaterimi pomembnejšimi dogodki, ki so odločilno vplivali na razvoj našega prostora.

Drugi vsebinski del knjige, v katerem so zbrani spomini sedanjih in nekaterih že nekdanjih ustvarjalcev društva, pa poskuša črno-bele podatke iz prvega dela obarvati s čustvi posameznikov, ki so igrali, peli, plesali, godli ali godrnjali na podgorskih odrih ali za njimi skozi ves opisani čas.

Desetletja žetve naših besed ni klasičen zbornik, saj mu manjkajo znanstveno napisani strokovni članki. Ustvarjalci so s knjigo poskušali zapisati hvalospev generacijam kulturnih zanesenjakov in ustvarjalcev, ki so delovali ali še delujejo v lenarškem prostoru.

Po odzivih nekaterih bralcev jim je to tudi uspelo.

Dr. Franca Žlahtiča, sina prvega povojnega kulturnega zanesenjaka, in ustvarjalca Franca Žlahtiča je, kot sam pravi, »knjiga osupnila zaradi bogate vsebine, preglednosti in urejenosti, pa oblike ter čistosti in pristnosti besed« in jo poimenuje kar »visoko knjigo, ki se jo vzame v roko s posebnim spoštovanjem ter lista in bere kot knjigo vseh knjig.«

Marija Hernja Masten, arhivistka in zgodovinarica, je o njej zapisala: »Dobro in izvirno delo, knjiga, ki ni le prikaz dela društva, temveč med vrsticami pove več, mnogo, mnogo več ... Priporočam v branje.«

Po mnenju stroke lepo oblikovana knjiga primerne formata, ki ima na platnici podobo Podgorcev, akvarel akademskega slikarja Janeza Mežana, je delo oblikovalke Aleksandre Kolednik. Knjigo, ki ima 269 strani, je izdalo Kulturno društvo Podgorci, založil pa ptujski Altius d. o. o. pred koncem prejšnjega leta. Dobite jo pri Kulturnem društvu Podgorci ali v trgovini Osmark v Podgorcih. Kot spominska knjiga pa je namenjena vsem Lenarčanom doma in po svetu in drugim, ki jim je takšno branje zanimivo.

Vse, ki bi se ob pregledovanju ali branju knjige spomnili kakršnihkoli podatkov, ki niso zajeti v knjigi in bi zanimivo obogatili zgodovino kulturnega delovanja v krajevni skupnosti, pa obenem naprošamo, da takšne podatke posredujete kulturnemu društvu. Lepo bi jih bilo videti v kakšni dopolnjeni izdaji.

JERUZALEM
SLOVENIJA

Ohranjanje tradicije v TED Sodinci

Besedilo: **Hinko Šoštarič**

Foto: **Stanko Kozel**

Fašenk, 5. letni čas, dogodek, ki ima v našem društvu zelo pomembno vlogo, saj čas norčavosti in veselja poskrbi za ohranjanje zgodovine, tradicije in potrjevanje slovenske narodne zavesti.

Aktualni 18. princ ptujskega kurentovanja, Vitez Hinko Sodinski, plemeniti Gall, in kako se je leta gospodovega 2021 podal na misijo nemogoče z naslednjimi mislimi:

Z veliko častjo sem na Martinovo, 11. novembra 2020, prisegel in prevzel častno funkcijo princa ptujskega karnevala. Leto 2021 nam je prineslo veliko izzivov, tudi na področju ohranjanja naše bogate pustne kulturne dediščine, saj nas zelo veliko s to tradicijo živi skozi vse leto. Letošnji pust je bil predvsem obujanje lepih spominov, zato z veliko mero upanja pogosto zremo v prihodnost, saj na koncu vedno posije sonce in z njim bo ponovno sledil tudi čas veselja in norčavosti.

Srečeval sem ljudi in veliko smo se pogovarjali o pustu, ki je kljub epidemiji bil v tem času pomembnejši od vseh drugih problemov. Ko sem sprejel prinčevanje, se mi je porodila misel, kako prijetno bo obiskati in popeljati skupine na karnevalih, vendar mi to letos ni povsem uspelo. Pust je bil vseeno vesel, saj se je kljub ukrepom dogajalo vsaj nekaj, skupine so opravile svoje poslanstvo, saj smo prijetno zvonjenje in pokanje bičev slišali povsod, pa čeprav so bili to le posamezniki, a pomemben je bil namen; zimo in vse zle duhove, med katerimi je tudi ta virus, je treba pregnati in se veseliti prebujanja pomladi, do takrat se pa radi imejte in veliko se smejte.

Člani Turističnega etnografskega društva Sodinci živijo za ohranjanje fašenka, zato se kmalu po fašenk začne pogovarjati in pripravljati za naslednjega. Kljub epidemiji smo meseca julija kandidirali za 18. princa Ptujkega kurentovanja, kjer smo zaradi ohranjanja pustne kulturne dediščine in tradicije v društvu uspeli s kandidaturo in dobili 18. princa Ptujkega kurentovanja za leto 2021 in 2022.

Meseca avgusta smo pričeli tudi z izdelavo nove karnevalske maske. Lik maske vsebuje zgodovino sodinskega kraja iz obdobja rudarstva in se vključuje v zgodbo princa Galla, kjer bodo vaščani njegovi spremljevalci. Nastal je lik, s katerim bomo sodelovali na dogodkih in tudi kot etnografska maska našega kraja. Kmalu po novem letu nam je bilo jasno, da fašenk ne bo takšen, kot ga vedno pričakujemo, zato smo se prilagodili ukrepom in izvedli, kar nam je bilo omogočeno.

Ker je naš Rusin skok bil že tradicionalna prireditev in začetek fašenka v vasi, smo 8. februarja na slovenski kulturni praznik postavili rusko z goničem v vasi, vas okrasili z pisanimi trakovi in tako v virtualni obliki naznanili, da je fašenk v naši vasi. Člani društva so okrasili tudi pročelja svojih domačij z domiselnim razigranim karnevalskim dogajanjem doma.

Sledila je otvoritev razstave pustnih mask in fotografij v občinski avli z naslovom Človek pod masko. Sodelovanje z avtorico razstave Nevenko Korpič je prineslo razstavo mask in fotografij Cirila Ambroža; tako so lahko mnogi podoživeli prijetno dogajanje s karnevalov. Zahvala Nevenki Korpič, ki skrbi, da Ormož prikaže tudi v zgodovinski obliki, saj so njegovi občani ustvarjali in ustvarjajo dogodke, ki je ne smemo pozabiti.

Princ Gall je na ptujski mestni hiši prevzel oblast z obešanjem svojih zastav in tako simbolično za nekaj dni prevzel pustno oblast. Na nedeljskem ptujskem karnevalu je princ Gall z gardo in vaščani obiskal kurentovanje v virtualni obliki, na kar smo zelo ponosni, saj ljudje iz majhne prleške vasice ustvarjamo in skrbimo, da je tudi naša skupnost del fašenskih dogodkov. Princ se je na pustni torek svečano s svojo gardo podal na ptujske ulice in tam z etnografskimi skupinami obeležil kurentovanje.

Na pustni torek je fašenk prišel tudi v Ormož, kjer smo se največji pustni navdušenci sprehodili skozi Ormož in pokazali, da ima fašenk v Ormožu velik pomen. Sprehod ni bil organiziran in napovedan, vendar nas je kljub temu prišlo spremljat veliko ljudi, za kar smo jim zelo hvaležni, saj čutimo, da so zelo ponosni na naše delo in ohranjanje tradicije.

Veliko naredimo v društvu sami, vendar smo hvaležni, če nam je nudena tudi pomoč in posluš, zato se moramo zahvaliti županu Danijelu Vrbnjaku, ki razume, da z ljubiteljskim ustvarjanjem lahko prestopimo meje nemogočega. Prinčevanje je bilo za nas nedosegljivo, toda ob pomoči bomo tudi tokrat uspeli in napisali zgodbo, ki bo pomagala pri razpoznavnosti društva, občine in Destinacije Jeruzalem po Sloveniji in izven njenih meja.

Pri prinčevanju nam je pomagal tudi Zavod za turizem kulturo in šport, Lončarija Liza-Jelka Krajnc, Strici iz ozadja – Vekoslav Prejac, knjižničarka Leonida Šumenjak, PGD Senešci, grafična obdelava Janko Levanič, zgodovinarica Marija Hernja Masten, fotograf Stanko Kozel, princi ptujskega kurentovanja ... Vsem velika hvala in vedite, da s temi dejanji pomagate, da tradicija, ustvarjanje in kultura ostaneta vodilo našega življenja.

Tovarna Safilo bo junija zaprla svoja vrata

Besedilo: **Karolina Putarek**

Foto: **Karolina Putarek**

Po načrtih vodstva skupine Safilo v Padovi, da zapre svoj obrat v Martignaccu (Furlanija) in reorganizira obrat v mestu Longarone (Benečija), bodo v mesecu juniju letos zaprli tudi obrat v Ormožu. »Odločitev o zaprtju podjetja v Ormožu je v skladu s poslovnimi cilji skupine Safilo in optimizacijo poslovanja ter povečanja učinkovitosti proizvodnje,« so slovenski javnosti 11. marca sporočili iz podjetja. »Že tako zapletene razmere, povezane z zmanjšanjem obsega dela zaradi prekinitve pogodb z večjimi blagovnimi znamkami, so se s pojavom pandemije še dodatno poslabšale,« svojo odločitev pojasnjuje vodstvo skupine Safilo in priznati si je treba, da tako lokalna skupnost kot država ob njihovi poslovni odločitvi ostajamo nemočni.

Po zaprtju tovarne bo brez dela ostalo 557 ljudi, kar ob splošnem pomanjkanju delovnih mest v Ormožu predstavlja veliko socialno katastrofo. Že naslednji dan po šokantni novici je na povabilo župana Danijela Vrbnjaka Ormož obiskal minister za gospodarstvo Zdravko Počivalšek, ki se je skupaj z župani Občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž po video povezavi pogovarjal z lastniki podjetja. Po sestanku je minister dejal: »Kot sem se seznanil, bo podjetje ostalo pri časovnici napovedanega zapiranja proizvodnje na tej lokaciji. Vsem, ki delajo v tem podjetju, kljub temu sporočam, da imamo v državi stabilno finančno situacijo in bomo naredili vse za zaposlene. Rešitve gredo v treh smereh.

Najslabša bo, če bodo delavci pristali na zavodu za zaposlovanje. Mi bomo v vmesnem obdobju do junija preverili možnosti pre-zaposlitve v druga podjetja. Delamo na tem, da bi našli nekoga, ki bi tukaj vzpostavil podobno ali drugačno proizvodnjo, in zato se bomo z vodstvom družbe iz Italije srečali na bolj konkretnih pogovorih. Poskušali bomo najti načrt, kako nadaljevati tako ali drugačno proizvodnjo v teh prostorih, ki bo tako dobro organizirana kot je sedanja.«

V izjavi, ki so jo iz Občine Ormož namenili zaposlenim v Safilu, je župan Danijel Vrbnjak med drugim zapisal: »Želimo si, da bi dobili vsi zaposleni v prihodnosti zaposlitev, ki jo boste žal z zaprtjem podjetja izgubili. Občina Ormož bo vložila vse napore, da bo pot do vaših novih zaposlitev čim lažja. Zavedamo se tudi dejstva, da je v podjetju zaposlenih kar nekaj starejših delavcev in invalidov, ki jim je potrebno še posebej pomagati pri iskanju novih zaposlitvenih možnosti.«

Tovarna Safilo v Ormožu temelji na nekdanji tovarni Carrera Optyl, ki je bila ustanovljena leta 1975 in je od leta 1996 bila del skupine Safilo. Leta je 2015 se je preimenovala v Safilo. V letu 2013 je podjetje v Ormožu zaposlovalo še 921 oseb, do leta 2019 je število padlo na 703. Še pred epidemijo so v Sloveniji predvidevali dodatno krčenje števila zaposlenih. V letu 2020 so v povprečju imeli zaposlenih še 540 oseb, kar pomeni 23 % manj zaposlitev kot leta 2019. Nato pa je nastopila še epidemija, ki je očitno dodatni vzrok za tako drastično odločitev vodstva skupine Safilo.

Druga rez vinske trte v ormoškem mestnem vinogradu

Besedilo: **Karolina Putarek**

Foto: **Karolina Putarek**

Rez vinske trte spada med prva zimsko-pomladna dela v vinogradih. Delo je seveda bilo treba opraviti tudi v ormoškem mestnem vinogradu. Zaradi širjenja COVID-19 pa žal to letos ni bil običajen družabni dogodek, pač pa opravilo v ožjem krogu, ki so se ga poleg glavnega delavca Mitje Slavinca in skrbnika Martina I. Ormoškega, ki ga pooseblja izkušeni vinogradnik Saško Štampar, udeležili le še župan Občine Ormož Danijel Vrbnjak, podžupanja Irma Murad in direktor Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Andrej Vršič.

Rez vinske trte je za vinogradnika strokovno najbolj zahtevno opravilo. Z rezjo uravnava rodnost in obremenitev vinske trte, kar odločilno vpliva na kvaliteto grozdja in vina, ki ga želimo pridelati, je novinarjem pojasnil Martin I. Ormoški in dodal, da rez opravljamo v času mirovanja, od decembra do prvega napenjanja brstov oziroma solzenja, tako da so prvi dnevi v februarju že bili skrajni čas za to opravilo.

Kot je znano, je v ormoškem mestnem vinogradu zasajenih 200 trt šipona. Lansko jesen je tudi že bila prva trgatev, ki je prinesla nekaj čez 150 litrov vina. To zaenkrat še zori v kleti skrbnika Martina I. Ormoškega in bo služilo kot županovo protokolarno vino.

Belmondo Endurance

Besedilo: **Monika Kocuvan**

Drugi Belmondo Endurance je za nami. Z naslednjimi rezultati tekem.

CEN-B

1. mesto: DAVID HOČEVAR IN SANTOS

CEN-A

1. mesto: JURE GOBAČEVIČ IN ABBY
2. mesto: ANDRAŽ BARBO IN SATURN
3. mesto: MATIC ZUPANČIČ IN LATIF

KLUBSKA TEKMA

1. mesto: UROŠ POTOČNIK IN AZRA 73
2. mesto: MIHA PUKL IN PERFRKTO
3. mesto: TINA ŠKULJ IN SHATEL

Iskrene čestitke za dosežene rezultate.

ZAHVALA

Prleško konjeniško društvo se zahvaljuje KK ENDURANCE PRISTOP za sodelovanje. Hvala glavni sodnici Bredi Hočevar, tehničnemu delegatu Igorju Hočevarju, Urošu Bračku Strnad (sodnik pripravnik), dr. vet. med. Jaku Ule in dr. vet. med. Leji Vodopivec.

Hvala reševalni ekipi Medigros, časomerilcem Omikron plus, dežurnemu kovaču Žanu Berghausu s. p. in veterinarski službi iz Ormoža. Iskrena zahvala vsem donatorjem, Turističnemu društvu Središče ob Dravi, ekipi na kontrolnih točkah in ekipi pri veterinarjih. Hvala tudi vsem soglasodajalcem in Prostovoljnemu gasilskemu društvu Loperšice.

Glavni pokrovitelj tekme je Belmondo.

Hvala vsem in čestitke tudi ostalim tekmovalcem.

Delovanje Upravne enote Ormož v letu 2020

Spoštovani občani in občanke občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž, za nami je eno izmed najtežjih let v delovanju Upravne enote Ormož. Naše delo je bilo v lanskem letu zaznamovano s COVID-19, kljub omejitvam pa smo bili, za razliko od drugih organov, ves čas dostopni za uporabnike naših storitev, če ne v osebem stiku, pa po telefonu oziroma elektronski pošti.

V času razglašene epidemije, od 12. 3. do 30. 5. 2020, je bilo naše delovanje omejeno zgolj na izvajanje najnujnejših nalog ob upoštevanju strogih preventivnih ukrepov za varnost in zdravje tako zaposlenih kot tudi strank, pri izvajanju nenujnih nalog pa je bil ustavljen tek procesnih rokov do konca razglašene epidemije. Zaposleni, ki niso izvajali nujnih nalog, so bili napoteni na čakanje na delo oziroma na koriščenje starega letnega dopusta.

Od 1. junija pa vse do ponovne razglasitve epidemije (19. 10. 2020) se je poslovanje upravne enote, ob upoštevanju preventivnih ukrepov, normaliziralo.

S ponovno razglasitvijo epidemije pa je upravna enota morala zaradi zmanjšanja tveganja okužb in preprečevanja nalezljive bolezni COVID-19 ponovno uvesti sistem naročanja strank. Z Odlokom o začasnih ukrepih za zmanjšanje tveganja okužbe in preprečevanje širjenja nalezljive bolezni COVID-19 v upravnih zadevah (Ur. List RS št. 183/20, z dne 11. 12. 2020), praviloma ni bilo možno vlagati pisnih in ustnih vlog ter dajati ustnih izjav neposredno na upravni enoti. Izjema je veljala le za vloge, ki so se lahko vlagale samo pri upravnem organu. Kljub izvajanju strogih preventivnih ukrepov smo se v drugem valu epidemije tudi zaposleni srečevali z okužbami in odsotnostjo zaradi izvajanja karantene.

Vse navedeno se je odražalo na rezultatih poslovanja, saj nam ni uspelo v celoti realizirati ambiciozno zastavljenih ciljev. Kljub temu pa smo z doseženimi rezultati zadovoljni.

V letu 2020 je upravna enota prejela v reševanje (skupaj s prenesenimi nerešenimi zadevami) 6.259 upravnih zadev, kar je za 0,98 % manj kot leto poprej. Od prejetih zadev je bilo rešenih 6.130 zadev, kar je za 2,08 % manj kot v letu 2019 oziroma 97,94 % vseh zadev, leto poprej pa je bilo rešenih 99,03 % vseh zadev. Nerešenih je ostalo 129 zadev oziroma 2,06 % upravnih zadev prevzetih v reševanje, leta 2019 pa 61 zadev oziroma 0,93 % prejetih upravnih zadev. Večje število nerešenih zadev je posledica razglašene epidemije COVID-19 in v zvezi z njo sprejetimi ukrepi o omejenem poslovanju upravnih enot, odsotnosti zaposlenih zaradi okužb s COVID-19 in karantene ter treh upokožitev, nepopolnih vlog in vloženih vlog v drugi polovici meseca decembra 2020. Nobeni nerešeni zadevi ni potekel zakoniti rok.

99,98 % rešenih zadev je bilo rešenih v zakonitem roku. Po preteku zakonitega roka je bila rešena le ena zadeva. Šlo je za dolgotrajni postopek reševanja zadeve, ki je bil zaradi rešitve predhodnega vprašanja (v katerem so se stranski udeleženci pritoževali) tudi prekinjen. Zaostankov upravna enota ni imela.

Na delo upravnega organa je bilo prejetih 7 pritožb, pri čemer je bila ena pritožba rešena na I. stopnji, šest pritožb pa je bilo odstopljenih v reševanje II. stopenjskemu organu. V treh primerih je II. stopenjski organ potrdil odločitev I. stopenjskega organa, tri pritožbe pa še niso bile rešene na II. stopnji.

Precejšen delež upravnega dela upravne enote predstavljajo druge upravne naloge. V letu 2020 je bilo na upravni enoti opravljenih 13.969 drugih upravnih nalog, kar je za 0,71 % več kot v letu 2019. Število DUN se je najbolj povečalo na področju gospodarstva ter na področju dela, družine in socialnih zadev.

Rezultati Upravne enote Ormož kažejo, da je upravna enota v letu 2020 kljub korona krizi dokaj dobro obvladovala tako osnovni proces (vodenje upravnega postopka in drugih upravnih nalog) kot tudi podporni procesa (upravljanje s kadrovskega in zagotavljanje materialnih virov).

Zastavljeni kvantitativni cilji so bili, kljub temu da so bili visoko zastavljeni, razen šestih, doseženi oziroma preseženi. Doseženo ni bilo šest ciljev, in sicer:

- rešenih zadev (cilj: $\geq 99,20$ %, doseženo 97,94 %).
  - nerešenih zadev (cilj: $\leq 0,80$ %, doseženo 2,06 %).
  - rešenih zadev v zakonitem roku (cilj: 100 %, doseženo 99,98 %).
  - rešenih zadev po zakonitem roku (cilj: 0, doseženo 0,02 %)
- Sredstva za plače, prispevke, nadomestila/rešeno zadevo (cilj: 98,58 EUR, doseženo 116,16 EUR).
- Število dni izobraževanja na zaposlenega (cilj: 3,22 dni, doseženo 0,87 dni).

Zaradi razglašene epidemije COVID-19 in v zvezi z njo sprejetimi ukrepi (izvajanje le nujnih nalog ob razglasitvi prvega vala epidemije, manjši pripad zadev, omejitve poslovanja s strankami, dolgotrajne bolniške odsotnosti zaposlenih, okužbe s koronavirusom med zaposlenimi, karantene zaposlenih, tri upokožitev med letom ...) nam ni uspelo zadržati nekaterih kazalnikov na ravni leta poprej.

Doseženi rezultati so v prvi vrsti rezultat odgovornega dela zaposlenih in tudi naših partnerjev (ministrstev, lokalnih skupnosti in drugih organov državne uprave).

Irena Meško Kukovec, načelnica

Vzdrževanje zdrave telesne mase med epidemijo COVID-19

Besedilo: **Adriana Sever**, dipl. diet.

Foto: **Adriana Sever**

Epidemija COVID-19 je povzročila naraščanje deleža prekomerno hranjenega in debelega prebivalstva. Vzrokov za to pa je več. Omejen dostop do trgovin in do oskrbe z nekaterimi svežimi živili je nekoliko zmanjšal možnost za uživanje zdrave in raznovrstne prehrane. Posledično se je povečalo poseganje po prehransko manj ustreznih živilih, predvsem predpripravljenih živilih. Obenem so izredne razmere imele močan negativen vpliv na duševno zdravje posameznikov. Zaradi sprememb v čustvenem razpoloženju nam hrana lahko velikokrat predstavlja tolažbo. V takih situacijah pogosto razmišljamo o hrani in se prenajedamo, čeprav dejansko nismo lačni. Na drugi strani pa prihaja tudi do izgube teka. Oboje, prevelik in premajhen vnos hrane, pa ob zmanjšani telesni dejavnosti povzroča spremembe v telesni sestavi (upadanje deleža mišične mase ter višanje deleža maščobne mase). V času epidemije virusa COVID-19 je zato ključnega pomena dober imunski sistem, katerega pa si lahko krepimo z ustrežno prehrano ter redno telesno dejavnostjo.

Kako torej ohraniti zdravo telesno maso?

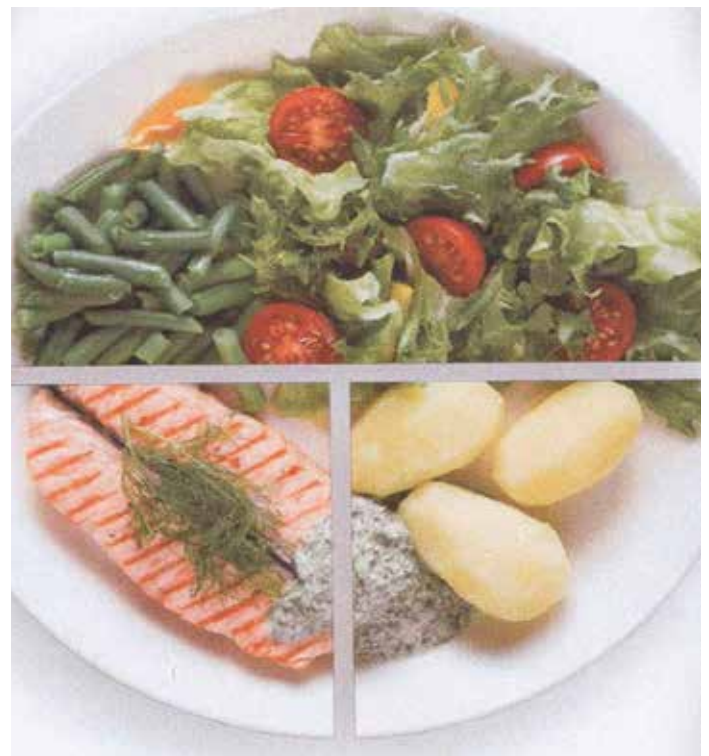
Prehrano zmeraj prilagodimo glede na trajanje in intenzivnost naše telesne dejavnosti. Če večji del dneva sedimo, so tudi naše potrebe po energiji nižje. Če opravljamo fizično naporno poklicno delo (na primer delo na gradbišču) ali doma izvajamo intenzivno aerobno dejavnost (na primer tek), pa mora biti vnos energije nekoliko višji. Posedanje pred računalniškimi in televizijskimi ekrani predstavlja dodatno tveganje za naše zdravje, zato poskušajmo kljub nastali situaciji biti zmerno telesno dejavni vsaj 30 minut na dan (otroci pa vsaj 60 minut na dan). Telesna dejavnost ima številne pozitivne učinke na zdravje, vedno pa jo moramo prilagoditi našim trenutnim telesnim zmogljivostim. Posluževanje raznih modnih diet, poizkusov hujšanja, postenja in stradanja ni priporočljivo, še posebej ne v času epidemije, saj omenjene prakse slabijo imunski sistem. Delo od doma velikokrat prispeva k dodatni želji po nezdravih prigrizkih ali celo k prenajedanju. V nadaljevanju bo predstavljenih nekaj nasvetov, kako preprečiti prenajedanje. Pri sestavljanju obrokov naj vam bo vodilo »zdrav krožnik«, ki vključuje živila iz vseh skupin v pravilnih razmerjih. Polovico krožnika naj pokriva zelenjava, eno četrtino krožnika beljakovinsko živilo (npr. meso, ribe, jajca, skuta ...), druga četrtina krožnika pa naj sestoji iz škrobnega živila (npr. testenine, krompir, riž ...).

Potrebo po sladkem potešite z uživanjem svežega ali suhega sadja, namesto sladkorja pa raje uporabite med, ki vsebuje več koristnih vitaminov in mineralov. Težava pri uživanju sladice in sladkarij je v njihovem intenzivnem sladkem okusu, zaradi katerega se težko pravočasno zaustavimo in hitro zaužijemo preveliko količino. Poleg treh glavnih obrokov lahko v vašo prehrano vključite tudi dva manjša vmesna obroka, sestavljena iz sadja, zelenjave, oreščkov ali jogurta. Tako boste preprečili

močnejšo lakoto in boste lažje kontrolirali količino zaužite hrane med glavnimi obroki. Za večji občutek sitosti uživajte hrano bogato z prehranskimi vlakninami (na primer polnozrnat testenine, neoluščen riž, zelenolistno zelenjavo). Pred kosilom uživajte bistre ali zelenjavne juhe, da boste nekoliko napolnili želodec in s tem potešili prvo lakoto ter tako omejili vnos glavne jedi, ki je energijsko bogatejša.

Zraven prehrane pa ne pozabite na zadosten vnos tekočine. Dnevno se iz našega organizma izločijo precejšnje količine vode (s potenjem, preko ledvic, preko blata ...), ki jo je potrebno nadomeščati z rednim pitjem. Priporočila narekujejo vnos 1ml/1kcal, kar pomeni, da če dnevno zaužijemo okoli 2000 kcal, moramo popiti 2 litra tekočine. Ob povečani telesni dejavnosti, ob prisotni driski, bruhanju ali povišani telesni temperaturi pa moramo popiti še veliko več. Priporočljivo je pitje vode brez okusa ter nesladkanih sadnih in zeliščnih čajev. Izogibajte se pitju sladkih pijač.

V Centru za krepitev zdravja ZD Ormož izvajamo skupinske in individualne delavnice na katerih govorimo o načelih zdrave prehrane, sestavljanju obrokov, nakupovanju živil ter pripravi jedi. Če želite spremeniti svoje prehranjevalne navade ter s tem storiti nekaj koristnega za svoje zdravje in izboljšati svoje splošno psihofizično počutje, smo vam na voljo na telefonski številki: 041 943 000 ali po elektronski pošti: ckz@zd-ormoz.si

Primer zdravega krožnika

Življenje v Centru starejših občanov v letu 2020

Besedilo: **T.P. CSO Ormož**

Foto: **splet**

Leto s simpatično letnico in nesimpatičnimi dogodki, leto, ki ga po moje sploh ne bi bilo, smo le eno leto starejši.

Ne želim pisati kronike doma, saj za to nisem usposobljen in bistveno preslabo informiran, vendar pa želim naštetiti nekaj dogodkov, ki so se zgodili in zaznamovali leto.

V začetku marca je vest o razširitvi koronavirusa spremenila življenje varovancev, verjetno še močneje vsem zaposlenim v domu. Na novo imenovana direktorica je uvedla stroge preventivne ukrepe, ki so prizadeli nas varovance, nedvomno pa tudi vse zaposlene.

Varovanci smo ukrepe sprejeli z razumevanjem, čeprav nam niso bili všeč. Verjeli smo socialnim delavkam, da nas želijo zaščititi pred okužbo z grozečo korono. Potrpeli smo, čeprav je bilo življenje puščeno, manjkali so nam obiski sorodnikov, še posebej so nam manjkali obiski različnih kulturno zabavnih skupin, saj so nam prinašali razvedrilo, posebej še otroci iz vrtca, učenci osnovnih šol in dijaki ormoške gimnazije.

V poletju so se razmere nekoliko sprostile in takrat sem zapisal: »Globoko smo zadihali.« Vseeno pa je vredno omeniti nekaj dogodkov, med njimi je bila poplava dne 3. junija, ko je voda pridrla na dvorišče doma; to se je zgodilo ob nevihti, ki je prizadela širšo okolico Ormoža. Voda je znatno narastla, po moji oceni nekaj čez 30 cm. Nemočni varovanci smo lahko dogodke samo nemo opazovali, kako so zaposleni pod vodstvom direktorice in voditeljice socialne službe tavalji po vodi in reševali, kar se je lahko rešilo. Koliko škode je nastalo, mi ni znano.

Jož, v okolici doma se je pojavila strašna kača. Zadevo je rešil naš Jožek, ki je odličen poznavalec narave in je prestrašeno, izredno koristno belouško odnesel na varen kraj.

Dne 16. septembra so nas fizioterapevte povabile na pečenje jabolčk. Delo so opravile same, mi pa smo se samo posladkali z dobroto, ki jo na področju bivše države imenujejo fatahijo in jo postrežejo kot poobedeč.

Veselo trgatve smo opravili 17. septembra, kjer so delo opravili zaposleni in sposobni varovanci, drugi pa smo bili prisledniki pri pravi pojedini, ki je bila enaka pravi prleški brotvi. Pomembno pa je, da smo obudili spomine na preteklost.

Tradicionalno prireditve »POZDRAV JESENI«, so nam zaposleni pripravili 8. oktobra, ki pa ni bila tako pestra kot pretekla leta, manjkali so naši svojci in občani Ormoža, ki so se v preteklosti te prireditve radi udeleževali. Še posebej so manjkali nastopajoči, ki so nam s svojimi nastopi pričarali pravo veselo jesen.

Kot se za Prlekijo spodobi, smo v začetku novembra opravili krst mošta, kjer so glavno vlogo odlično odigrali naši kuharji, bilo je prijetno in zabavno. Na žalost pa je bilo to zadnje naše druženje. Nastopil je črni 15. november, ko se je v domu razširila vest, da se je zloglasna bolezen pojavila tudi v našem domu, čeprav smo spoštovali stroge preventivne zapovedi. Mere preventive so se zaostriale, bili smo omejeni samo na svoj bivalni prostor. Prepričan sem bil, da mi virus ne more do živega, saj sem si nekajkrat dnevno opral roke, jih razkužil, nosil masko in nisem odhajal iz

prostora. Vse je bilo zamaženo. Najprej so s testiranjem ugotovili, da je ženin bris pozitiven. Moj vzorec brisa ni pokazal prisotnosti virusa. Po ponovnem vzorčenju, sta se naslednji dan pojavili direktorica in voditeljica socialne službe z vozičkom, da me bosta preselili v rdečo cono. Hvala jim, bili so uvidni, namestili so naju z ženo v skupno sobo.

Kako smo se počutili, naseljenci v rdeči coni, ne morem opisati, saj zaradi lastnih težav dogodkov v okolju nisem zaznaval, le po nočnem ropotu sem sodil, da opravljajo nujna preseljevanja v nočnem času. Priznati pa moram, da je osebje za nas v času bivanja v rdeči coni odlično poskrbelo, še posebej se je odlikovala medicinska sestra s podiplomsko izobrazbo, s svojo prijaznostjo in ustrežljivostjo.

Do konca leta se nas je verjetno večina znašla v beli coni, kar je prineslo bistveno olajšanje. Toda zadovoljstvo je bilo kratko, saj se širijo vesti o novih sevih virusa, zato nam obetajo tretji val, tako da je nekaj strahu vedno prisotnega, posebej še zaradi mutantov tujega izvora.

Pomoč družini na domu

Besedilo: **Kaja Jurinec**, socialna delavka in vodja pomoči na domu
Foto: **arhic CSO**

Socialna oskrba na domu je pomoč ljudem, ki imajo še vedno zmožnost živeti doma, v svojem domačem okolju, vendar sami ne zmorejo poskrbeti za svoje osnovne življenjske potrebe, svojci pa takšne oskrbe sami ne zmorejo. Osnovni namen in cilj socialne oskrbe na domu je omogočiti upravičencem čim kvalitetnejše življenje v njihovem domačem okolju. Oskrba na domu je za uporabnike velikega pomena, saj so s pomočjo oskrbovalk lahko čim dlje v starost v svojem domačem okolju.

Pomoč družini na domu na podlagi podeljene koncesije občin izvaja Center za starejše občane Ormož, izvajajo jo socialne oskrbovalke. Storitev vsebuje socialno oskrbo na domu, ki je namenjena upravičencem z zagotovljenimi bivalnimi in drugimi osnovnimi pogoji za bivanje na svojem domu in potrebo občasne pomoči. Gre za različne oblike organizirane pomoči in opravil v obsegu največ 20 ur tedensko.

Vključena je pomoč pri temeljnih opravilih, kar pomeni pomoč pri oblačenju in slačenju, pomoč pri osebni negi (umivanju), pomoč pri hranjenju, pomoč pri ohranjanju osnovnih življenjskih potreb (menjava inkontinenčnih pripomočkov), vzdrževanje ortopedskih pripomočkov; gospodinjstva pomoč, z možnostjo dostave kosila ali nabave živil in priprava enega obroka, pomivanje uporabljene posode, osnovno čiščenje bivalnega prostora, postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora ter pomoč pri vzdrževanju socialnih stikov, kamor spada vzpostavljane socialne mreže z okoljem, prostovoljci in sorodstvom, spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti, informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca ter priprava na institucionalno varstvo.

Pomoč družini na domu je namenjena osebam starim nad 65 let, osebam s statusom invalida, drugim invalidnim osebam, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege, kronično bolnim osebam in osebam z dolgotrajnimi okvarami zdravja, kronično bolnim otrokom in otrokom s težjo motnjo v duševnem ali telesnem razvoju, ki niso vključeni v organizirane oblike varstva.

Storitve pomoči družini na domu opravljamo v času od 7.00

do 15.00, vse dni v letu, tudi ob sobotah, nedeljah in praznikih. Storitve opravljamo v skladu s sklenjenim dogovorom med upravičencem in CSO Ormož d. o. o. Neposredne storitve pri upravičencu praviloma ne morejo biti krajše od ene ure mesečno in ne daljše od štirih ur dnevno oziroma največ 20 ur tedensko. Pomoč družini na domu je namenjena upravičencem občin Ormož, Središče ob Dravi ali Sveti Tomaž.

Kako do te pomoči? Upravičenec sam, njegovi svojci ali kdo drug pokličejo v Center za starejše občane Ormož vodjo pomoči na domu – socialno delavko na številko 02 741 62 95 oziroma 041 633 046 ali pošljejo elektronsko sporočilo na pnd@cso-ormoz.si, povedo kaj potrebujejo, kakšno pomoč želijo in se dogovorijo za prvi obisk vodje in socialne oskrbovalke na domu. Prav tako se ob obisku sklene dogovor.

Naj nas vodi misel: »Starost ne sme biti ovira, temveč izziv za novo iskanje poti za aktivno in predvsem kakovostno staranje v okviru zmožnosti, ki jih nosimo v sebi. Še več, ljudje so v starosti lahko celo srečnejši, kot so bili v mladosti. Vsako obdobje v življenju ima svoje prednosti in slabosti – pomembno je, da znamo in hočemo z njimi živeti.«

Mnenje uporabnice:

»Veseli smo, da obstaja pomoč na domu, saj je s tem omogočeno bivanje starejših v krogu njihovih domačih in v njihovem domu. Brez te pomoči naša mama ne bi mogla biti doma. Žal je popolnoma odvisna od tuje pomoči (od prehranjevanja, pitja, do osebne nege ...) Pomoč uporabljamo dvakrat na dan. Zjutraj za nego, hranjenje in jemanje terapije - zdravila ter v času kosila, osnovna nega, po potrebi menjava posteljnine, oblačenje, transport na voziček, prehranjevanje, druženje (ob lepem vremenu druženje na zraku) ... in na koncu transport na zaslužen počitek. Negovalke lepo poskrbijo za njo, zato smo vsi, predvsem pa mama Vida zelo zadovoljni.

Hvala Vam in Občini Ormož, ki nam delno sofinancira oskrbo na domu.«

(Martina Puklavec Petek v imenu Vide Puklavec)

Rekonstrukcija in nadgradnja čistilne naprave Ormož

Besedilo: **Peter Kirič**

Foto: **Peter Kirič**

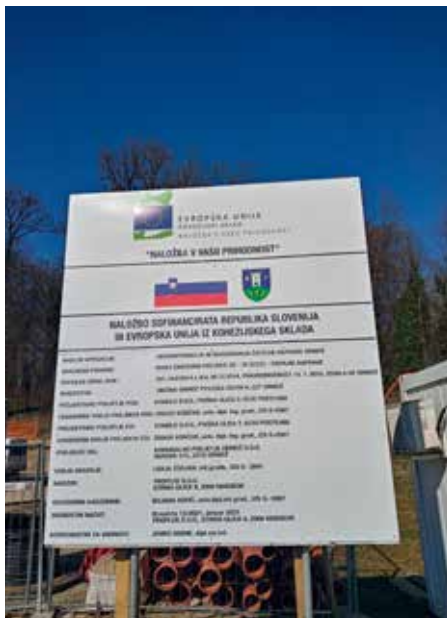
V ponedeljek, 11. januarja, ob 14. uri, se je v sejni sobi Občine Ormož začela uvedba v delo za projekt »Rekonstrukcije in nadgradnje čistilne naprave Ormož« po pogodbenih določilih FIDIC. Gre za projekt, za katerega je bilo izdano gradbeno dovoljenje že v letu 2014 (št. 351-164/2014 z dne 30. 12. 2014), ki bo izvajan v okviru operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020, prednostne osi »Boljše stanje okolja in biotske raznovrstnosti«, prednostne naložbe »Vlaganje v vodni sektor za izpolnitev zahtev pravnega reda Unije na področju okolja ter za zadovoljitev potreb po naložbah, ki jih opredelijo države članice in ki presegajo te zahteve«, specifičnega cilja 1: »Zmanjšanje emisij v vode zaradi gradnje infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda.« Naročnik projekta je Občina Ormož, ki je sklenila pogodbo št. 430-53/2020 04/81 za gradbena dela z najugodnejšim izvajalcem, Komunalnim podjetjem Ormož d. o. o., ki bo zahtevana dela izvedel skupaj s podjetjem GH Holding d. o. o. iz Ljubljane.

Nadzor nad deli bo izvajalo podjetje Proplus d. o. o. iz Maribora. Vrednost izgradnje znaša 3.089.846,14 EUR z DDV, po zaključku del pa bo rekonstruirana in nadgrajena čistilna naprava imela možnost čiščenja za 8.000 populacijskih enot. Čistilna naprava, ki se nahaja na območju nekdanje tovarne sladkorja, bo tako posodobljena in s svojim delovanjem ustrezala zahtevam okoljske sprejemljivosti. Projektno PGD dokumentacijo je izdelalo podjetje Stabilo d. o. o. iz Postojne v novembru 2013, PZI projektno dokumentacijo je izdelalo isto podjetje v februarju 2015.

Uvedba v delo, ki je potekala 11. januarja, je določena z zakonom o gradnji, je povedal nadzorni inženir podjetja Proplus d. o. o., Pavel Brglez. Izvajalec del je tako s tem dnem prejel kopijo gradbenega dovoljenja in izvedbeno dokumentacijo, omogočen pa

mu je tudi dostop do gradbišča. Od tega dne torej začne teči pogodbeni rok. S tem dnem je glavni izvajalec, Komunalno podjetje Ormož d. o. o., lahko začelo s pripravljalnimi deli ter poskrbelo za pridobitev potrebne dokumentacije. Ves čas gradnje se bodo udeleženi v projektu rekonstrukcije in nadgradnje čistilne naprave redno sestajali na tedenskih operativnih sestankih, na katerih je obvezna udeležba izvajalcev in nadzornika, udeležba naročnika je zaželena, po potrebi pa je prisoten tudi projektant. Koordinacijski sestanki so namenjeni tekočemu reševanju morebitnih zapletov pri samem postopku gradnje in nadzoru izvedenih del v obsegih in rokih, ki so terminsko določeni za čas gradnje. Podjetje Proplus d. o. o. bo nadziralo vsa gradbena dela, vsa zaključna dela v pomožnih objektih in vso vgrajeno tehnologijo. Po končanju del, v času do konca leta 2021, bo morala rekonstruirana in nadgrajena čistilna naprava Ormož rezultirati v projektih zadane cilje. Podobne čistilne naprave z vgrajeno tehnologijo MBBR so že uspešno zaključili v Idriji, nadzorovali gradnjo SBR čistilne naprave v Središču ob Dravi ter dve čistilni napravi v Osluševcih-Cvetkovicah in v Mihovcih pri Veliki Nedelji. Princip delovanja čistilne naprave MBBR, ki jo gradijo v Ormožu, je v tem, da se vse dogaja v enem bazenu, zato je manj gradbenih del, čiščenje pa opravijo mikroorganizmi, ki jih potrebno nadzorovati in jih po potrebi dodajati. Prisotnost nadzornega podjetja Proplus d. o. o. bo tako minimalno enkrat tedensko, ko pa se v času gradnje vršijo nadzori vgrajene armature oz. ko se v pogon dodajajo tehnološki deli, pa večkrat tedensko.

Glavnemu izvajalcu so bili določeni tudi roki in postavljene zahteve, ki jih mora spoštovati v času izvajanja projekta. Komunalno podjetje Ormož d. o. o. je nadzoru predalo tudi garancijo za dobro izvedbo del, ki zanaša 5 % pogodbene vrednosti. Izvajalec je izdelal tudi terminski plan kritičnih rokov in predal zavarovalno polico za zavarovanje tretjih oseb za nesreče v času izvajanja del v višini 400.000 EUR ter zavarovanje objekta, delavcev in materiala na gradbišču za ves čas gradnje.

Živa sreča – Pikapolonica v Ormožu

Besedilo: **Dr. Marinka Vovk**

Foto: **Dr. Marinka Vovk**

Projekt Živa sreča – pikapolonica se uvršča med projekte socialne aktivacije in poteka na območju Ormoža ob sofinanciranju Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve ter enake možnosti in EU socialnega sklada. Projekt poteka 30 mesecev, izvajata ga vodilni partner Center ponovne uporabe v Ormožu, na Ptujju pa Ljudska univerza Ptuj. Na nacionalni ravni pokriva projekte s področja socialne vključenosti in zmanjševanja tveganja revščine. Na območju UE Ormož bo v projekt vključenih 75 dolgotrajno brezposelnih oseb.

Projekt Pikapolonica prinaša novo dimenzijo v razmišljanju o omejenosti planeta in naravnih zakonih, ki bi jih morali bolj upoštevati pri načrtovanju dejavnosti v prostoru, tako pri zasnovi novih izdelkov kot storitev, pri čemer v reševanje sodobnih družbenih izzivov vključuje dolgotrajno brezposelne iz območja UE Ormož. Izziv, ki ga prikazujemo v projektu je, da se na območju Ormoža nahaja velik potencial za ohranjanje naravnega okolja, ki omogoča ekološko pridelavo in učne primere novih poklicev, kot je vzreja pikapolonic. Kot lokacija učnega primera so Ormoške lagune, kjer se ob sodelovanju DOPPS-a izvaja tudi del praktičnega dela v okviru projekta. Izziv je tudi trajnostni in učni turizem in z njim povezane številne možnosti, kamor bi se lahko vključile osebe ciljne skupine socialne aktivacije. Že v osnovi rešujemo problem te ciljne skupine z njihovo vključenostjo v program, ki omogoča pridobitev socialnih in delovnih kompetenc skozi zagotavljanje dostopnih, raznolikih in kakovostnih programov socialne aktivacije, ki udeležencem zagotavlja celostno obravnavo in rešitev specifičnih težav, ki osebo uvrščajo med prejemnike denarnih socialnih pomoči in jo postavljajo pod prag revščine. Projekt Pikapolonica omogoča vključenost različnih profilov ljudi, z različno stopnjo izobrazbe, z različno motivacijo in različnimi sposobnostmi, željami, pričakovanji in interesi. Vsi produkti in storitve, ki bodo nastali v izvedbenem modulu, bodo pripomogli k dvigu funkcionalnih kompetenc in k izboljšanju socialne vključenosti udeležencev in k povečanju njihovih zaposlitvenih možnosti. Cilj projekta Pikapolonica je okrepiti socialno vključenost udeležencev, povečanje njihovih zaposlitvenih možnosti, dvig motivacije in krepitev obstoječih ter pridobitev novih socialnih in funkcionalnih kompetenc za učinkovito spopadanje z ovirami, ki tem osebam preprečujejo vstop na trg dela in jih posledično vodijo v socialno izključenost in brezposelnost.

Vzgoja pikapolonic za vrtove, njive, torej za vrtničkarje in ekokmete, v prihodnosti predstavlja učni pristop zavedanja, da v naravi kemizacija povzroča resne težave, ki se jim moramo znati izogniti oz. najdi druge alternative, ki so trajnostne in zato manj dobičkonosne. To je tudi osnovni namen projekta Živa sreča – pikapolonica, ki simbolizira srečo, ki jo bodo v aktivni vključenosti in občutku pomembnosti začitili uporabniki, kar jih bo popeljalo k motivaciji za spremembe načina življenja. V projektu je predvidenih pet programov; z marcem se je pričel tretji program. V prvih dveh programih je CPU kot izvajalec programa dosegel 60 % pozitivnih izhodov, kar pomeni, da je več kot polovica dolgotrajno brezposelnih oseb dobila nove priložnosti v zaposlitvah in

v usposabljanjih. V drugi fazi je program naravnano zelo praktično, zato imajo udeleženci možnost vključitve k delodajalcem, kjer lahko izvajajo učno prakso in pridobijo tako socialne kot delovne kompetence. Kot je v tem obdobju značilno, smo startali online s skupino 15 udeležencev in takoj začeli s pridobivanjem digitalnih kompetenc, ki so za delodajalce vsaj tako pomembne kot sporazumevanje v materinem jeziku. Zato je socialna aktivacija z Centrom ponovne uporabe za mnoge novo upanje, saj smo doslej več kot 45 osebam omogočili uresničitev njihovih sanj. In to je za območje UE Ormož velika popotnica na poti k novim izzivom reševanja problemov sodobnega časa.

Tržnica Ormož in lokalna ponudba Destinacije Jeruzalem Slovenija

Besedilo: **Anita Bolčević**

Foto: **Anita Bolčević**

Na tržnici se radi spomnimo in povežemo z običaji, pregovori in navadami, ki so povezani z naravo. Saj so tudi naši edinstveni pridelki in živilski proizvodi, ki jih prodajamo na tržnici, rezultat naše narave, našega lokalnega okolja in znanja. Tradicionalna in avtentična pridelava, predelava in prodaja naše ponudbe so preneseni iz preteklosti od naših prednikov. Ponosno jo razvijamo naprej in višje prodajamo na tržnicah. Nekateri ponudniki ponujajo kakovostne sodobno pripravljene živilske proizvode, ki prav tako dodajajo velik pomen skupni kulinarčni ponudbi na Tržnici Ormož in Tržnici na vinski cesti Jeruzalem, v času obratovanja vinskih kleti, med aprilom in novembrom.

Na Tržnici Ormož letos že šestič organiziramo Gregorjevo tržnico. Na ta dan se ponudniki še posebej pripravijo z okrasitvijo stojnic z vejicami, rožicami, ptički idr. V letih pred epidemijo smo pripravili tudi Gregorjeve delavnice, vse iz naravnih materialov: izdelava in peka ptičkov iz testa, izdelava ptičkov iz gline in papirja, ptičkov in rožic iz krep papirja, glasbil iz naravnih materialov, pletenje košar iz vrbe in brezovih vejic, polstenje ptičkov, ježkov, zajčkov idr. iz volne, spomnili smo se tudi lepopsija oz. kaligrafije ter izdelovali Gregorjeve ladjice iz lesa. S pomočjo naših društev (Društvo kmečkih žena Občine Ormož, Prosvetno društvo Janeza Trstenjaka iz Huma pri Ormožu, Horti-turističnega društva Ormož idr.), Glasbene šole Ormož, Centra za starejše občane Ormož d. o. o. in Osnovne šole Ormož nam je uspelo pričarati pravo Gregorjevo vzdušje, polno ustvarjalnosti, prijetnega druženja in izmenjave znanj s starejših na mlajše, z bolj spretnih na manj spretnite. Verjamemo, da bomo v prihodnosti to ponovili in vas že zdaj vabimo, da se nam pridružite. Letos seveda zaradi epidemije COVID-19 delavnic ne bomo izvedli. Na srečo lahko obratuje vsaj Tržnica Ormož.

Gregorjevo je dan, ko se ptički ženijo, je slovenski praznik ljubezni. Na ta dan se veselimo sonca, luči in daljših dni.

Ob tej priložnosti se ponovno zahvaljujemo vsem obiskovalcem Tržnice Ormož, da nas s svojimi nakupi podpirate in nas vedno znova ob petkih obiščete.

Večina ponudnikov na Tržnici Ormož ima pravico do uporabe Kolektivne blagovne znamke Jeruzalem Slovenija. Lokalna kakovost, s katero so označeni izdelki, ki so ambasadorji oz. predstavniki naše Destinacije Jeruzalem Slovenija. Ti izdelki so ocenjeni s strani komisije na nacionalnem nivoju in so sam vrh kulinarčne ponudbe naše destinacije. Seveda so tudi drugi prleški pridelki in živilski proizvodi, ki so odlični predstavniki naše destinacije in še jih ponudniki niso uspeli prijaviti na ocenjevanje za pridobitev pravice do uporabe Kolektivne blagovne znamke Jeruzalem Slovenija. Nekateri ne vidijo pomena, spet drugi ne uspejo, ker jim čas ne dopušča, 60 ponudnikov pridelkov in živilskih proizvodov pa čaka na ocenjevanje, skupaj čez 200 pridelkov in živilskih izdelkov, ki jih zaradi nastale situacije nismo uspeli oceniti že od lanskega leta, od meseca novembra 2020. Ponovno bomo podrli rekord v ocenjevanju lokalne ponudbe, skupaj nam bo uspelo hitreje priti vsaj na ustaljene tirnice v turizmu, kot so bile pred epidemijo CO-

VID-19. Takoj, ko bodo razmere dopuščale, bomo izvedli delavnice in ocenjevanja za vse kategorije, ki jih imamo v načrtu, vključno z delavnicami in s ponovitvijo razpisa za pridelke in živilske proizvode. V primeru, da razmišljate in bi se nam želeli pridružiti, nam to sporočite na naše kontaktne naslove, da vas dodamo v e-adremo za obveščanje. V vsakem primeru je prihodnost našega uspeha in kompetitivnost destinacije v čim boljšem povezovanju in skupnem nastopu na domačem in svetovnem trgu. Smo korak pred marsikatero destinacijo, ki še pričinja s koraki, katere smo mi že naredili pred leti. Turizem se v destinaciji razvije toliko, kolikor so ponudniki pripravljene sodelovati in skupaj ponujati to, kar si turisti želijo: v prvi vrsti danes varno destinacijo, butično, gastronomsko oz. kulinarčno ponudbo, doživetje nesnovne oz. nematerialne dediščine, ohranjeno in zaščiteno naravo, zeleni in trajnostni turizem brez odpadkov oz. ponovna uporaba odpadkov in brez plastične embalaže. V času, ko nam bo to omogočeno, bodo potovanja individualna za družine, prijatelje, sodelavce, društva in ne skupine. Turizem in način potovanja se je spremenil čez noč. Tega ni pričakoval nihče. Zdaj je na prvem mestu domači slovenski gost. V naši destinaciji so dobrodošli vsi gostje: mali, veliki, mlajši, starejši, govoreči v maternem slovenskem jeziku ali katerem koli drugem. Znamo poskrbeti za varnost, dani so nam edinstveni nepozabni sončni vzhodi in zahodi, gastronomska ponudba naše destinacije je, bi človek rekel takšna, da ostaneš brez besed oz. še bolje: "Naja sem se tak, ke nemren dihati," torej da nam vzamejo tudi dah. Raznoliki nastanitveni obrati se iz leta v leto povečujejo. V trendu so nastanitveni obrati: nočitve na turističnih kmetijah, glamping hišice, hišice na drevesu, nočitve na seniku, zemljanke idr. Nekateri od teh že zasledimo tudi v naši destinaciji.

Vabljeni, da se nam pridružite kot ponudnik ali obiskovalec na Tržnici Ormož. V času, ko nam bo omogočeno, vabljeni, da se nam pridružite na delavnicah in ocenjevanju vaše turistične ponudbe, za pridobitev pravice do uporabe Kolektivne blagovne znamke Jeruzalem Slovenija, v vseh kategorijah: pridelki in živilski proizvodi, jedi in pijače na gostinski način, rokodelski izdelki, nastanitveni obrati, vinske kleti, prireditve in ponudniki turističnih doživetij.

Za vse informacije smo vam z veseljem na razpolago:

- na spletni strani www.jeruzalem-slovenija.si;
- e-pošti: info@jeruzalem-slovenija.si ali anita.bolcevic@jeruzalem-slovenija.si;
- M 051 634 311 (TIC Ormož) ali 051 337 200 (Anita Bolčević).

Tržnica Ormož

Obratovalni čas: Vsak petek med 8.00 in 12.00.

Tržnica na vinski cesti Jeruzalem

Obratovalni čas: Praviloma v času odprtih vinskih kleti. Zaradi nepredvidene situacije vas bomo o obratovanju obveščali na FB TRŽNICA ORMOŽ in spletni strani www.jeruzalem-slovenija.si.

Po sledih bobrov v naši okolici

Besedilo: **Karolina Putarek**

Foto: **Karolina Putarek**

Značilno obgrizena drevesa ter štrclji dreves; iz vejevja in drugih naravnih materialov zgrajen jez čez potok, kakšna nenavadna stopinja v blatu in precej dobro skrit rov v zemlji, običajno tik nad vodno gladino, že dolgo ne dopuščajo dvoma, da so tudi ob Pavlovskem potoku naseljeni bobri. Na lokacijo, ki je le nekaj metrov odmaknjena od regionalne ceste Ormož - Ljutomer v Pavlovcih, smo se pred kratkim odpravili z biologinjo Tatjano Gregorc z Inštituta za ohranjanje naravne dediščine LUTRA s sedežem v Ljubljani. »Med mnogimi evropskimi LIFE projekti Inštitut LUTRA izvaja tudi projekt LIFE BEAVER (LIFE BOBER), katerega cilj je iskanje načinov, kako bobru ponovno zagotoviti primerno življenjsko okolje in kako se izogniti konfliktom, do katerih bi utegnili priti ob močnejši namnožitvi tega velikega glodavca,« pojasni poslanstvo Inštituta LUTRA Tatjana Gregorc, domačinka iz Cerovca Stanka Vraza. V občini Ormož so jih razen v Naravnem rezervatu Ormoške lagune že pred več kot 15 leti opazili ob stari strugi reke Drave, v zadnjem času pa ob Pavlovskem potoku, pa tudi ob Pušenskem, Sejanskem in drugih potokih.

Bober je na tem območju skoraj 200 let veljal za izumrlo vrsto. »Ljudje so jih enostavno polovili, saj imajo odlično krzno z nepredstavljivo gostoto trideset tisoč dlak na kvadratni centimeter, uporabljali pa so jih tudi za hrano, predvsem v postnem času, saj je to žival, tako kot ribe, ki prihaja iz vode. Njihove izločke pa so uporabljali za zdravlilo, saj vsebujejo acetilsalicilno kislino (tako kot Aspirin ...), in v kozmetiki,« razloži Tatjana Gregorc in dodaja, da pa so se v Sloveniji znova pojavili leta 1998 in to potem, ko so leta 1997 v hrvaško Posavino z Bavarske v sklopu vseevropskega projekta naselili nekaj ducatov bobrov, ki so se potem kmalu razširili tudi v Slovenijo. Do leta 2002 je bila družina na izlivu Radulje edina znana naselbina bobra v Sloveniji, zadnja leta pa so znane lokacije tako ob Dravi, kot Muri, Savi in Kolpi v Beli krajini. Leta 2018, ko je to bilo še mogoče, so naravovarstveniki našli nekaj več kot 70 bobrišč. Danes bobrišč ni več mogoče prešteti, saj jih vse več.

Tako bo skoraj gotovo potrebno poskrbeti za ozaveščanje in ukrepe, ki bodo omogočili sobivanje bobrov in ljudi, zlasti z lastniki kmetijskih zemljišč, ki so v dvomih, kaj pravzaprav storiti. Najučinkovitejši način omejevanja škode je ohranjanje od 5 do 15-metrskega vegetacijskega pasu na brežinah, kar sicer določa tudi zakon o vodah. »Drevesna stebila bi morda pobarvali z barvo, ki smo ji primešali pesek; tega bober ne mara,« o zaščiti pred bobri spregovori Tatjana Gregorc. »Tako drevje kot kmetijske pridelke bi pa morda lahko zaščitili z mrežami ali celo z električnimi pastirji. Gotovo je nekaj načinov, kako brez škode sobivati z bobrom.«

Obglodana ali podrtá drevesa, odgriznjeno koruzno steblo, ali tudi kakšen zamašen cevni prepust so le nepomemben davek, če bomo razumeli, da je bober s svojo dejavnostjo oblikovalec obvodnega sveta, ki popravlja napake človeka. Bober je pomočnik pri revitalizaciji degradiranih vodnih območij, saj pride, postavi jez ter tako zajezí vodo in življenje se tako v vodo kot tudi obvodni svet vrne, razmišljajo naravovarstveniki, ki na bobre gledajo kot na koristne ustvarjalce naravnih habitatov.

Bobri pridno delajo ponoči

Bobra prepoznamo po njegovih dveh značilnih sekalcih, plavalni kožici med prsti na zadnjih nogah in predvsem po ploščatem ter luskastem repu. Tehtajo tudi več kot 30 kg, zato jih uvrščamo med druge največje glodalce na svetu. Bober vedno biva ob vodi oziroma v njej, tudi jez postavi zato, da si razširi življenjski prostor, nato ga pa širi še s kanali. Bobri so večinoma aktivni ponoči, čez dan se pa umaknejo v brlog.

Nové slovenske kletvice (pred trgovino):

- Naj ti voda zalije zaloge sekret papirja.
- Naj ti iskra kresne ves tisti alkohol za razkuževanje.
- Naj ti zelena plesen požre ves kvas, kar ga imaš.

»Imate morda kakšno prazno sobo?«
»Žal je vse zasedeno.«
»Kaj pa, če bi prišla angleška kraljica?«
»No, potem bi se že kaj našlo.«
»Dajte mi torej to, kar bi se že našlo, kraljice zagotovo ne bo.«

				AVTOR: Jože Borko	NADOMESTITEV OBOLELEGA IGRALCA	VEDA O ATOMIH	NEPRO- DANE KNJIGE ALI REVUE	D(A)N	SLOVENSKI METEO- ROLOG RAKOVEC	RODODEN- DRON; SLEČ	NARAVO- SLOVEC (KNJIŽ.)
				SLOVENSKI BIOLOG (MIRAN)							
				ZOŽENOST VODOV ALI ORGANOV							
				GORA V BOLGARIJI				RAŽENJ			
				KRAJ PRI PIVKI				IZVLEČEK IZ CRES- LOVINE			
Težje besede: ESME- RALDA, KOM. VARTAN	GRADBENIŠTVO (KNJIŽ.)	OBVEZNA OPREMA V AVTO- MOBILU	IVAN SIVEC	JAPONSKA LUKA NA HONSUJU SLOVENSKA PEVKA (METKA)					ELDA VILER PRAVOSL. SVETA PODOBA		
ENCJAN, SVEDRC					DRŽAVA V AFRIKI CERADA						
ZAKONČEV OČE					PANIČAR PAPEŽEVA KRONA						
POVRŠIN- SKA MERA			SLOVENSKI PEVEC PESTNER MESTO V JUŽNI NEMČIJI			SPODNJI DEL POSODE GORA V JULIJCIH				SREDIŠČE POTRESA	DOLGO- REPA POLJSKA KURA
HČI SINA ALI HČERKE								ŠVIČARSKA SMUČARKA (SONJA) KAPLJA TEKOČINE			
BOLEČINA				OTOK ČAROVNICE KIRKE BIBLUSKI VELIKANI			VRSTA POKRIVALA DON JOHNSON				
STARINSKI, POLKI PODOBEN PLES									IVO ZORMAN OP. PEVKA BRATUŽ KACJAN		
NIKOLA TESLA			ROLETA KAREL SIROK								
INKOVSKI VLADAR					ANJA VALANT MODNI KREATOR HRANITELJ		TV NAPOV. BATISTA ŠTADER ZELENICA V PUŠČAVI				
DEL LJUBLJANE					DRUGA PLAST TERCIARJA HRVAŠKA INDUSTRIJA NAFTE						MLADA KRAVICA
TOINE PAVČEK			ZNAMENITA ULICA V ZAGREBU RADO MURNIK					ATA (LJUBKO- VALNO) RDEČI KRIZ			
FRAN- COSKA PEVKA (SYLVIE)						SLOVENSKI IGRALEC (JURIJ)					
OSMI DEL CELOTE						AKVA- RUSKA MODRA RIBICA					

Rešitev križanke – geslo iz osenčenih polj prepisite na dopisnico in jo do petka, 16.4.2021 pošljite na naš naslov: Občina Ormož, Ptujška c. 6, 2270 Ormož. Sponzor nagradne križanke je **BOMITELA, Mihaela Glavica, Gomila pri Kogu 18, 2276 Kog.**

1. nagrada – torta v vrednosti 35 eur
2. nagrada – 1 kg kremastega peciva
3. nagrada – 0,5 kg piškotov

Nagrajenci prejšnje križanke:

1. nagrada: Miran Ivanuša, Ptujška cesta 15, 2270 Ormož
2. nagrada: Slavica Rajh, Ivanjkovci 82, 2259 Ivanjkovci
3. nagrada: Alojz Polanič, Podgorci 23c, 2273 Podgorci

Nagrajenci so že bili obveščeni po pošti.

R A Z P I S

za podelitev občinskih priznanj za leto 2020:
naziv častni občan občine Ormož,
plaketa Občine Ormož

I.

Občina Ormož podeljuje naslednja priznanja:

1. Naziv častni občan občine Ormož se podeljuje posamezniku, ki s svojim delovanjem in stvaritvami na posameznih področjih življenja in dela prispeva k razvoju in ugledu občine, življenja v njej, njene podobe in ugledu doma in v tujini.

Naziv častni občan se izroči na slavnostni seji občinskega sveta ob občinskem prazniku s posebno listino, ki vsebuje besedilo sklepa o podelitvi naziva častni občan.

2. Plaketa Občine Ormož se podeli:

- Posameznikom, ki so s posebnimi delovnimi prizadevanji in uspehi v daljšem časovnem obdobju pomembno prispevali h gospodarskemu, kulturnemu in drugemu razvoju občine ali za izkazano posebno požrtvovalnost, nesebičnost in pogum.
- Pravnim osebam v občini za posebne zasluge na področju gospodarskega, znanstvenega, kulturnega, športnega in drugega razvoja občine in za razvijanje in utrjevanje sodelovanja med občino in drugimi občinami.
- Prijateljskim in drugim občinam, zavodom in drugim pravnim osebam v Republiki Sloveniji, ki so posebno zaslužni za gospodarski in kulturni razvoj občine Ormož.
- Tujim mestom in ustanovam iz tujine, ki so zaslužna za razvijanje in utrjevanje prijateljskega sodelovanja z občino Ormož.

Plaketa Občine Ormož je reliefni odtis grba občine Ormož z napisom Občina Ormož in za priznanja iz prve alineje 2. točke denarna nagrada v višini:

- za zlato plaketo 2.000,00 EUR,
- za srebrno plaketo 1.500,00 EUR,
- za bronasto plaketo 1.000,00 EUR.

Plaketa Občine Ormož se podeljuje z izročitvijo listine, ki vsebuje besedilo sklepa o podelitvi plakete Občine Ormož.

Plaketa Občine Ormož je lahko zlata, srebrna ali bronasta. Vsako leto se lahko podeli po ena zlata, srebrna in bronasta plaketa za priznanja iz prve alineje 2. točke in praviloma po ena zlata, srebrna in bronasta plaketa za vsa ostala priznanja iz druge, tretje in četrte alineje 2. točke.

II.

Predlogi za priznanja morajo vsebovati osebne podatke o kandidatu oziroma podatke o predlagani organizaciji, podjetju, zavodu ali združenju v občini ter opis zaslug, dejanj, uspehov oziroma utemeljitev pobude za podelitev priznanja. Predlogu za podelitev priznanja je potrebno priložiti soglasje kandidata oziroma sorodnikov, če se priznanje podeli posthumno.

III.

Predloge za podelitev priznanj Občine Ormož lahko dajo v pisni obliki občani, podjetja, zavodi in vse druge oblike organizacij in združenj v občini.

IV.

Predlog za podelitev priznanj je potrebno poslati Komisiji za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja najkasneje do 30. aprila 2021 po pošti na naslov: Občina Ormož, Ptujška c. 6, 2270 Ormož ali na elektronski naslov: obcina.ormoz@ormoz.si. Priznanja bodo podeljena na slavnostni seji občinskega sveta ob občinskem prazniku.

Številka: 094-2/2021 04/12
Ormož, 12. 3 2021

OBČINA ORMOŽ
KOMISIJA ZA MANDATNA VPRAŠANJA,
VOLITVE IN IMENOVANJA
PRESEDNIK
Branko ŠUMENJAK l. r.